दैनिक
महावृत्त
E-Mail:dainikmhavratt@gmail.com
संपादक-अशोक हनवते.मो-9421094991,7264079990

लातूर वर्ष ४ थे अंक २८७ वा बुधवार दि.१४ मे २०२५ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रू.

कृत्रिम वाळू एम-सँड धोरणास मंजुरी

मुंबई : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली आज राज्य मंत्रिमंडळाची महत्त्वाची बैठक झाली. यात अनेक महत्त्वाचे निर्णय घेण्यात आले आहेत. त्यानुसार राज्य सरकारच्या वतीने कृत्रिम वाळू एम-सँड धोरणास मंजुरी देण्यात आली आहे.

रस्त्यावर राहणा-या बालकांच्या पुनर्वसनासाठी राज्यात फिरते पथक योजनेस मान्यता. २९ महापालिका क्षेत्रात पहिल्या टप्प्यात ३१ मोबाईल व्हॅन, यासाठी सुमारे ८ कोटी मंजूर. (महिला व बालविकास विभाग) नागपूर स्मार्ट सिटी प्रकल्पबाधितांना 'होम स्वीट होम' अंतर्गत वाटप केलेल्या घरांच्या भाडेपट्ट्याच्या दस्तऐवजास मुद्रांक शुल्क कमी करुन केवळ एक हजार रुपये आकारणार. (महसूल विभाग) कृत्रिम वाळू (एम-सँड) धोरणास मंजुरी- प्रत्येक जिल्ह्यात ५० व्यक्ती/ संस्थांना एम-सँड युनिट स्थापन करण्यासाठी उद्योगविभाग सवलती देणार, एम-सँड तयार करणाया युनिटला २०० रुपये प्रतिब्रास इतकी सवलत देणार. पर्यावरणाची हानी टळणार. (महसूल विभाग) राज्य वेतनत्रुटी निवारण समितीचा अहवाल स्वीकृत. ८० कोटींचा भार राज्य सरकार स्वीकारणार. (वित्त विभाग) राज्यातील शासकीय आयटीआयचे सार्वजनिक-खासगी भागिदारीतून अद्ययावतीकरण धोरण-आयटीआयला जागतिक दर्जाच्या प्रशिक्षण केंद्रात रुपांतरित करणे हा मुख्य हेतू, उद्योग आणि आयटीआयच्या समन्वयातून रोजगारक्षमता वाढणार, प्रॅक्टिकल लर्निंग आणि अप्लाईड लर्निंगचे उद्देश साध्य होणार. (कौशल्य रोजगार उद्योजकता व नाविन्यता विभाग) राष्ट्रीय न्यायवैद्यक शास्त्र विद्यापीठाच्या महाराष्ट्रातील उपकेंद्रासाठी चिंचोली (ता. कामठी) जिल्हा नागपूर येथील २०.३३ हेक्टर आर जागा देण्याचा निर्णय (महसूल विभाग) आज दुपारी बारा वाजता ही बैठक झाली.

राज्यात रखडलेली अनेक कामे तसेच शेतक-यांच्या पीक परिस्थितीचा आढावा देखील आजच्या राज्य मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत घेण्यात आला. गेल्या काही बैठकांमध्ये घेण्यात आलेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी बाबत देखील आजच्या बैठकीमध्ये चर्चा झाल्याची माहिती आहे. मागील राज्य मंत्रिमंडळाची बैठकी चौंडी येथे झाली होती. त्यावेळी अनेक महत्त्वाचे निर्णय घेण्यात आले होते. त्यानंतर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिल्ली दौरा केला. दिल्लीत त्यांनी राज्यातील रखडलेल्या अनेक विकास प्रकल्पांबाबत केंद्रीय नेतृत्व आणि अधिका-यांशी देखील चर्चा केली. त्यानंतर आजच्या झालेल्या या बैठकीमध्ये देखील त्या संदर्भात काही महत्त्वाचे निर्णय होण्याची शक्यता वर्तवली जात होती.स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका
सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार आगामी काळात स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका होणार आहेत. त्यामुळे आजच्या बैठकीमध्ये या संदर्भात महत्त्वाचे निर्णय होण्याची शक्यता वर्तवण्यात येत होती. चार महिन्यात निवडणुका घेण्याचे आदेश न्यायालयाने दिले आहेत. या निवडणुकीत देखील महायुती एकत्र लढण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे. त्यामुळे त्या दृष्टीने काही निर्णय होणार? याकडे सर्वांचेच लक्ष आहे.

रस्त्यावर राहणा-या बालकांच्या पुनर्वसनासाठी राज्यात फिरते पथक योजनेस मान्यता. २९ महापालिका क्षेत्रात पहिल्या टप्प्यात ३१ मोबाईल व्हॅन, यासाठी सुमारे ८ कोटी मंजूर. (महिला व बालविकास विभाग)

लातूरात भगवान बुद्ध जयंती साजरी. भव्य धम्म मिरवणूकिणे सर्वांचे वेधले लक्ष.
युद्ध नको बुद्ध हवा पु. भिक्खू पय्यानंद थेरो यांच्या प्रतिपादन.

लातूर :- विश्वशांतीचे अग्रदूत, महामानव तथागत भगवान बुद्ध यांची जगभरात जयंती साजरी होत असताना. लातूर शहरामध्ये देखील बुद्ध जयंती निमित्त बौद्ध धम्म संस्कार प्रशिक्षण चॅरिटेबल ट्रस्ट, विश्वरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती उत्सव समिती व सर्व उपासक-उपासिकांच्या च्या संयुक्त विद्यमाने पु. भिक्खू पय्यानंद थेरो यांच्या मार्गदर्शना खाली भव्य बुद्ध जयंती धम्म मिरवणूक संपन्न झाली.

कार्यक्रमाच्या प्रारंभी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर चौक, नांदेड रोड, लातूर येथे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळ्यास पुष्पहार घालून विविध नगरातील समाजातील ज्येष्ठ भगिनींच्या हस्ते धम्म ध्वजारोहण करून भगवान बुद्ध मूर्ती सहित भिक्खू संघ, श्रामणेर संघ, उपासक उपासिकांसह भव्य धम्म मिरवणूकिस प्रारंभ करण्यात आला.

या धम्म मिरवणुकीत श्रामणेर संघ, उपासक-उपासिका, तरुण वर्ग, महिला मंडळे, शाळा व महाविद्यालयांचे विद्यार्थी सहभागी झाले होते. सर्वजण पांढऱ्या व वस्त्रधारी पोशाखात आणि हातात पंचरंगी धम्मध्वज घेऊन चालत होते.

या उपक्रमांमुळे धम्म मिरवणूक एक चलतं-फिरतं बौद्ध शिक्षण केंद्र वाटत होते. या भव्य धम्म मिरवणुकीमुळे समाजात बौद्ध धम्माचे मूल्य आणि भगवान बुद्धांनी दिलेले शांती व समतेचे संदेश पुन्हा एकदा लोकांच्या मनामध्ये जागृत झाले. भगवान बुद्धांच्या जयंती निमित्त निघालेली ही धम्म मिरवणूक केवळ एक धार्मिक परंपरा नसून, ती सामाजिक परिवर्तनाचा एक सशक्त माध्यम ठरते. अशा मिरवणुकींमधून नव्या पिढीला बौद्ध धम्माचे विचार व मूल्ये आत्मसात करण्याची प्रेरणा मिळते.

तद्नंतर विश्वरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पार्क येथे, बोधिसत्व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळ्यास पु. भिक्खू पय्यानंद थेरो सुशीलकुमार चिकटे, डॉ. विजय अजनिकर, संजय सोनकांबळे, ड. रमक जोगदंड, मिलिंद धावारे, आशा चिकटे यांच्या हस्ते डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळ्यास पुष्पहार घालून, तथा पु. भिक्खू पय्यानंद थेरो यांच्या हस्ते मुख्य धम्म ध्वजारोहन करून, त्रिसरण पंचशीला सह, धम्म ध्वज गाथेने या भव्य दिव्य धम्म मिरवणुकीचा समारोप करण्यात आला.

पुढे बोलताना पु. भिक्खू पय्यानंद थेरो तथागत भगवान बुद्ध जयंतीचा शुभेच्छापर संदेश देताना म्हणाले कि आजचा जगभरातील सामाजिक, राजकीय आणि आर्थिक परिस्थितीचा आढावा घेतला तर ठिकठिकाणी युद्ध, हिंसा, दहशतवाद, अराजकता आणि असहिष्णुतेचे वातावरण आहे. मानवजातीला शांततेची, समतेची आणि करुणेची गरज आहे. अशा काळात जगाला युद्ध नको, बुद्ध हवा असे वक्तव्य पुज्य भिक्खू पय्यानंद थेरो यांनी या वेळी केले.

या वेळी प्रा. अनंत लांडगे, डी. एस. नरसिंगे, प्राचार्य डॉ. दुष्यंत कटारे,प्राचार्य डॉ. संजय गवई,पृथ्वीराज शिरसाठ,पांडुरंग अंबुलगेकर,केशव कांबळे,डॉ. विजय अजनिकर, लाला सुरवसे, भीमराव चौदंते, करण ओव्हाळ, डॉ. अरुण कांबळे, ॲड. गणेश कांबळे, राहुल शाक्यमूणी, अनिरुद्ध बनसोडे, उदय सोनवणे, ज्योतीराम लामतुरे, कुमार सोनकांबळे,विजय चौधरी,बालाजी कांबळे.वैभव गायकवाड,आकाश सरवदे,डॉ. अरुण कांबळे, रुपेश गायकवाड, नितीन पडसाळे, सिद्धार्थ सूर्यवंशी, विनोद कोल्हे,शिला वाघमारे,निर्मला थोटे, पंचशीला बनसोडे,स्वाती सूर्यवंशी, शारदा लामतुरे, बेबीताई कांबळे, शकुंतला नेत्रगावकर, सरिता बनसोडे, कविता धावारे,प्रतिष्ठित मान्यवर, डॉक्टर, वकील, विविध महिला मंडळे, विद्यार्थी विद्यार्थिनीसह,हजारो उपासक उपासिकांची उपस्थिती होती.

परिचारिका ही रुग्ण सेवेची खरी जननी

डॉ. अमोल डोईफोडे; जागतिक परिचारिका दिनानिमित्त एमआयडीएसआर दंत महाविद्यालयात कृतज्ञता सोहळा

लातूर : - प्रत्येक रुग्णालयातील रुग्णांना सहानुभूती आणि सेवाभावाने मदत करणारी पहिली व्यक्ती म्हणजे परिचारिका. त्या केवळ शारीरिक उपचारच नाही, तर रुग्णांना मानसिक आधार देखील देतात. त्यामुळे रुग्ण सेवेची खरी जननी ही परिचारिकाच आहे, असे प्रतिपादन प्रभारी उप प्राचार्य डॉ. अमोल डोईफोडे यांनी केले.

जागतिक परिचारिका दिनानिमित्त एमआयडीएसआर दंत महाविद्यालय व रुग्णालय, लातूर येथे परिचारिकांचा कृतज्ञता सत्कार सोहळा घेण्यात आला. या प्रसंगी डॉ. अमोल डोईफोडे बोलत होते. यावेळी मुख्य लेखा अधिकारी सुनील कवठेकर, प्रशासकीय अधिकारी बाबासाहेब सुर्यवंशी, परिचारिका पर्यवेक्षक संतोष मसुरे यांची प्रमुख उपस्थिती होती. या प्रसंगी सर्व परिचारिकांचा सत्कार करून त्यांच्या रुग्ण सेवेप्रती कृतज्ञता व्यक्त करण्यात आली.

मानसिक, शारीरिक आणि वैद्यकीय दृष्ट्या एकरूप होऊन रुग्ण सेवा देण्याचे काम परिचारिका सातत्याने करतात. रुग्णसेवेच्या व्यस्ततेत स्वतः च्या आरोग्याकडे दुर्लक्ष होण्याचा धोका असल्याने, परिचारिकांनी स्वतःच्या आरोग्याची काळजी घ्यावी, असे सांगून यावेळी पुढे बोलताना डॉ. अमोल डोईफोडे म्हणाले की, परिचारिका केवळ उपचाराची पूर्तता करत नाहीत, तर त्या रुग्णाचे मनोबलही वाढवतात. रुग्णसेवा हीच ईश्वरसेवा समजून त्या निस्वार्थपणे कार्य करतात. रुग्णांच्या वेदनांमध्ये आधार देणाऱ्या, औषधोपचारांबरोबरच मानसिक आधार देणाऱ्या आणि संकटसमयी रात्रंदिवस न थकता सेवा देणाऱ्या परिचारिकांच्या कार्याला उतराई होण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो, असे डॉक्टर डोईफोडे यांनी सांगितले.

यावेळी बोलताना श्री सुनील कवठेकर म्हणाले की, परिचारिकांनी त्यांचे शारीरिक आणि मानसिक स्वास्थ्य सांभाळून रुग्णसेवा करावी. श्री संतोष मसुरे यांनी भारतीय सैन्यात दिलेल्या रुग्ण सेवेबाबत उपस्थितांना माहिती दिली. मानसशास्त्रज्ञ श्री संदेश नागरगोजे यांनी परिचारिकांना मानसिक आरोग्याबाबत मार्गदर्शन केले.

जन्म आणि मृत्यू अशा दोन्ही वेळी सोबत असणारी व्यक्ती म्हणजे परिचारीका. परिचारीका ही स्वताचे दु:ख विसरुन आईच्या भूमीकेतून रुग्णाच्या वेदना कमी करण्यासाठी काम करते, असे परिचारिका राणी फुंदे यांनी सांगीतले तर रुग्णाच्या वेदनेवर मायेची फुंकर घालण्याचे काम परिचारीका करते असे योजना अमुगे आपल्या मनोगतात म्हणाल्या. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन ग्रंथपाल ज्ञानोबा केंद्रे यांनी केले. कार्यक्रमाची सांगता पसायदानाने झाली.

पीक विमा न मिळालेल्या शेतकऱ्यांसाठी संधी;
१५ मे पर्यंत तक्रार अर्ज सादर करण्याचे धिरज देशमुख यांचे आवाहन

लातूर: सन २०२४ मधील खरीप पीक विमाधारक शेतकऱ्यांसाठी एक महत्त्वाची संधी उपलब्ध झाली आहे. ज्या शेतकऱ्यांनी पीक नुकसानीची पूर्वसूचना देऊनही त्यांना पीक विम्याचा लाभ मिळालेला नाही, अशा शेतकऱ्यांसाठी तालुकास्तरीय समिती गठीत करण्यात आली आहे. लातूर जिल्हाधिकाऱ्यांच्या सूचनेनुसार ही समिती शेतकऱ्यांच्या तक्रारींचे निवारण करणार आहे. लातूर, रेणापूर, औसा व इतर तालुक्यातील ज्या शेतकऱ्यांना पीक विम्याचा लाभ मिळालेला नाही, त्यांनी आपले तक्रारी अर्ज आवश्यक माहितीसह दिनांक १५ मे २०२५ पर्यंत संबंधित तालुक्याच्या तालुका कृषी अधिकारीकार्यालयातसादरकरावेत, असेआवाहनमाजीआमदारधिरजविलासरावदेशमुखयांनीकेलेआहे. खरीप हंगामातील नुकसानीची पूर्वसूचना देऊनही ज्या शेतकऱ्यांना विम्याची रक्कम मिळालेली नाही, त्यांच्यासाठी ही समिती एक महत्त्वपूर्ण माध्यम ठरणार आहे. शेतकऱ्यांनी या संधीचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन धिरज देशमुख यांनी केले आहे.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर लॉयर्स लीग,लातूरच्या वतीनेऑपरेशन सिंदूर अभिनंदन ठराव

लातूर :- ७ मे २०२५ रोजी भारताच्या ऑपरेशन सिंदूर पाकिस्तान आणि पाकव्याप्त काश्मीरमधील दहशतवादी छावण्यांवर अचूक हल्ले दरम्यान भारताच्या रणरागिणी कर्नल सोफिया कुरेशी आणि विंग कमांडर व्योमिका सिंग हे प्रमुख आवाज म्हणून उदयास आले. ही कारवाई २२ एप्रिल रोजी झालेल्या पहलगाम दहशतवादी हल्ल्याला प्रत्युत्तर होती. ऑपरेशन सिंदूर यशस्वी होण्यामागे कर्नल सोफिया कुरेशी आणि विंग कमांडर व्योमिका सिंग यांचा वाटा महत्वपूर्ण ठरला आहे म्हणून आज दिनांक १३/०५/२०२५ रोजी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर लॉयर्स लीग,लातूरच्या वतीने त्यांचा अभिनंदनाचा ठराव घेण्यात आला.यावेळी ड.जांबुवंत सोनकवडे,ड.भारत ननावरे, ड.शिवकुमार बनसोडे,विशेष सरकारी वकील ड.लक्ष्मण शिंदे,ड.सचिन कांबळे, ड.प्रदीप गायकवाड, ड.श्रीपती चव्हाण,ड.प्रशांत गायकवाड,ड.अक्षय बनसोडे,ड.राम गजधने,ड.संजय कांबळे,ड.चंद्रकांत सूर्यवंशी आदींनी ऑपरेशन सिंदूर यशस्वी केल्याबद्दल कर्नल सोफिया कुरेशी आणि विंग कमांडर व्योमिका सिंग यांचे अभिनंदन केले आहे.

आपल्या चित्ताला शुध्द ठेउन कुशल कर्म करा -भंते महाविरो थेरो

अहमदपूर :-प्रज्ञा,शील,करुणेचा संदेश देत 'पंचशिल' व 'दानपारमिता'चे पालन करीत प्रत्येकांनी आपलं चित्त शुद्ध ठेउन कुशल कर्म करावं असा संदेश भंते महविरो थेरो यांनी तक्षशीला बुध्दविहार काळेगाव येथे आयोजित केलेल्या बुद्ध जयंती दिनी धम्मदेशना प्रसंगी दिला.

पुढे बोलताना ते म्हणाले की, जीवनात नैतिकता व करुणा जोपासणे हेच खरे मानवी मूल्य आहे. पंचशिलाचे पालन केल्यास समाजात शांतता, समता वृद्धिंगत होईल.

या प्रसंगी लातूर जिल्हाचे खासदार डॉ.शिवाजी काळगे म्हणाले की,जगाला बुद्धाचे विचारच तारू शकतील आज युद्ध नको बुद्ध हवा आहे असे प्रतिपादन केले.

या प्रसंगी धम्मपिठावर भंते रेवतबोधी,भंते महानाम अकोला,माजी राज्यमंत्री विनायकराव पाटील,माजी आमदार बब्रुवान खंदाडे,जेष्ठ नेते गणेशदादा हाके, उपजिल्हाधीकारी मंजुषा लटपटे आदी मान्यवर उपस्थित होते.

बुध्दपूजापाठानंतर कार्यक्रमाची सुरवात झाली. प्रारंभी दहा दिवसीय श्रामनेर शिबीरातील सहभागींना प्रशस्ती पत्र वाटप करण्यात आले. पौर्णिमेचे धम्मवान दायक,शिबीरासाठी कष्ट घेतलेले धम्मसेवक यांचा सन्मान करण्यात आला. याप्रसंगी व वैशालीताई पपन कांबळे चाकूर यांनी विहारास बुध्दमुर्ती भेट दिली या मूर्तीची प्रतिष्ठापना करण्यात आली.

याप्रसंगी विनायकराव पाटील,बब्रुवान खंदाडे,गणेशदादा हाके यांनी मनोगत व्यक्त केले.

तर प्रा.देवदत्त सावंत यांनी या प्रसंगी तथागत बूध्द यांच्या जीवनावर सखोल असे मार्गदर्शन केले.कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक स्वागताध्यक्ष डॉ. सिध्दार्थकुमार सूर्यवंशी यांनी केले.सुत्रसंचालन बालाजी तुरेवाले,तर आभारप्रदर्शन नितीन सरकाळे यांनी मानले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी मधुकर गायकवाड. प्रा.डी.बी. शिंदे,गौतम सोनकांबळे, शिवराम गायकवाड,माधव तिगोटे,रा.सू. कांबळे, लक्ष्मण कांबळे,पांडुरंग धर्माधिकारी, एस.डी, कांबळे यांनी परिश्रम घेतले.

संपादकीय

ऑपरेशन सिंदूर : विभूती योगाचा पुन:प्रत्यय

'ऑपरेशन सिंदूर'ने भारताची प्रतिष्ठा उंचावली आहे. प्रतिमा उजळली आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे अष्टपैलू नेतृत्व आणि त्यांचे मंत्रिमंडळातील व संरक्षण दलातील सहकारी यांनी योजकतेने आखलेली ही मोहीम सर्वंकष यशस्वी ठरली आहे. या मोहिमेचे खरे यश नियोजन, नियंत्रण आणि प्रभावी कार्यान्वयन या व्यवस्थापन शास्त्रातील त्रिसूत्रीमध्ये आहे.

'भार्यात रक्षते भारतः' महिलांच्या सन्मानाचे रक्षण करतो तो चक्रवर्ती भरताचा भारत देश होय. याचा अर्थ असा की, महिलांच्या सन्मानाचे, सौभाग्याचे सिंदूरचे रक्षण करणे ही भारतीय संस्कृती आहे. कलम ३७० रद्द केल्यानंतर भारताच्या नंदनवनातील वैभव परतले होते. कश्यप ऋषींनी स्थापन केलेल्या या स्वर्गभूमीत सुवर्णयुगाची नांदी प्रकटत होती. पण दहशतवाद्यांच्या नापाक इराद्यांनी त्याला दृष्ट लावण्याचा प्रयत्न केला. २२ एप्रिल रोजी पहलगामची दुर्घटना झाली आणि त्या बीभत्स आणि रानटी हल्ल्यात २६ निष्पाप पर्यटकांना प्राण गमवावे लागले. त्यात १७ लोक जखमी झाले. त्यानंतर बरोबर १५ दिवसांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 'ऑपरेशन सिंदूर' ही सुनियोजित कारवाई करून पाकव्याप्त काश्मीरमधील ५ आणि प्रत्यक्ष पाकिस्तानमधील ४ अशा ९ दहशतवादी अड्ड्यांवर प्रहार केला. खरे तर अशी २१ दहशतवादी केंद्रे आणि कितीतरी उपकेंद्रे पाकिस्तान सर्वदूर चालवत होता. मायदेशात लोकांना मॉक ड्रिल करायला लावणारे आणि त्याच रात्री शत्रूच्या गोटात खोलवर शिरून जबरदस्त प्रतिहल्ला करणारे पंतप्रधान मोदी हे जगातील पहिले मुत्सद्दी ठरले आहेत. वर्तमानात शिवाजी महाराजांच्या गनिमी काव्याचा व गुप्तहेर तंत्राचा अवलंब करून त्यांनी युद्धनीतीचा नवा आदर्श प्रस्थापित केला आहे.

गीता हा भारतीय दर्शनाचा आत्मा आहे. गीतेमध्ये भगवान श्रीकृष्णांनी १० व्या अध्यायात विभूती योगाचा संदेश दिला आहे. या अध्यायात भगवंतांनी अष्टपैलू नेतृत्वाची गुणसंपदा कुशलतेने व चतुराईने कथन केली आहे. राष्ट्रजीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रातील श्रेष्ठ शिखर कोणते आहे याची नोंद घेऊन त्यांनी पराक्रमी नेता हा कसा इतिहास घडवितो याबद्दल केलेले विश्लेषण मोठे रोमांचक आहे. 'उच्चैःश्रवसमश्वानां विद्धि माममृतोद्भवम्। ऐरावतं गजेन्द्राणां नराणां च नराधिपम्'(अध्याय १०, श्लोक २७) याचा अर्थ असा आहे की, समुद्रमंथनातून अमृत प्राशन केल्यानंतर निर्माण झालेला उच्चैःश्रवा नावाचा अश्वराज श्रेष्ठ ठरला. तसेच दशदिशांचे रक्षण करणार्या दिग्गज हत्तींमध्ये ऐरावत नावाचा गजराज महापराक्रमी ठरला. सर्व मानवसृष्टीमध्ये शांतता व सौख्य निर्माण करण्यासाठी मनुष्यांमध्ये राजा, नृपती किंवा नरेंद्र म्हणजे नराचा इंद्र 'नराणां च नराधिपम्' म्हणजे राजा मला समज, असेच भगवान श्रीकृष्ण अर्जुनाला सांगतात.

नरांमधील श्रेष्ठ नरेंद्र म्हणजे राजा हा इंद्राची शक्ती धारण करतो. तो आदर्श राज्यकर्ता असतो. त्यापासून प्रजेने बोध घेऊन त्याचा अनुसर केला पाहिजे. आपल्यासमोर असलेले नातेवाईक, आपले पारिवारिक लोक या सर्वांशी कसे युद्ध करावे याबद्दल संभ्रमात सापडलेल्या अर्जुनाला आपल्या श्रेष्ठत्वाची साक्ष पटविण्यासाठी विभूती योग या अध्यायात भगवान श्रीकृष्णांनी मौलिक संदेश दिला आहे. भारतातील ऋषिमुनी, तपस्वी युगपुरुष व ज्ञानपरंपरा यांचा विशेष संदर्भ अधोरेखित केला आहे. अज्ञानाचा नाश करून ज्ञानाचा दीप तेवत ठेवणारे भगवान श्रीकृष्ण नवा मार्ग दाखवत आहेत. योगेश्वर श्रीकृष्णाच्या चिरंतन व अक्षर चिंतनातून प्रकटलेल्या विभूती योगाची प्रचिती 'ऑपरेशन सिंदूर'च्या निमित्ताने पुन्हा एकदा आली आहे. अमृतमय विचारांचा आस्वाद घेताना प्रसंग आणि घटनांचे विश्लेषण करण्यासाठी हा विभूती योग प्रतीकात्मकदृष्टीने सार्थ ठरतो. अर्थशास्त्र या प्राचीन ग्रंथामध्ये कौटिल्य ऊर्फ आर्य चाणक्याने उत्तम राज्यकर्त्याची लक्षणे सांगितली आहेत. प्रजेचे रक्षण व कल्याण ही आदर्श राज्याची जबाबदारी होय. राज्याच्या सत्तांग सिद्धांतामध्ये आचार्य कौटिल्यांनी स्वामी, अमात्य, जनपद, दुर्ग, कोष, दंड आणि मित्र या सात घटकांची मांडणी केली आहे. त्यापैकी बहुतेक सर्व घटक वर्तमानातही तेवढेच सुसंबद्ध आहेत. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या दहा वर्षांच्या कालावधीत हा आदर्श राज्यसिद्धांत तेजस्वीपणे प्रत्ययास आला आहे. ॲडम स्मिथ याने सुद्धा 'राष्ट्राच्या संपत्तीची कारणमीमांसा' या ग्रंथात सुसह्य कररचना, कल्याणकारी योजनांची अंमलबजावणी आणि शत्रूपासून प्रजेचे रक्षण ही कल्याणकारी राज्याची त्रिसूत्री सांगितली आहे.

२०१६ चा उरी सर्जिकल स्ट्राईक तसेच २०१९ चा बालाकोट सर्जिकल स्ट्राईक यांच्या तुलनेत ऑपरेशन सिंदूरचे स्वरूप अधिक सखोल, व्यापक आणि परिणामकारक ठरले आहे. राफेल, सुखोई या लढाऊ विमानांच्या तसेच प्रिसिजन मिसाईल्सच्या वापरातील भेदकता, अचूकता यामुळे ही मोहीम अपूर्व ठरली आहे. लष्कर-ए-तोयबा, जैश-ए-मोहम्मद आणि हिजबुल यांसारख्या दहशतवादी संघटनांचे जाळे नष्ट करण्यासाठी या मोहिमेला आलेले यश आतापर्यंतच्या सर्व मोहिमांतील अधिक प्रगल्भ यश म्हटले पाहिजे. पाक पुरस्कृत सर्व दहशतवादी गटांची पायाभूत व्यवस्था मोडून काढण्याचा हा एक लक्षणीय असा प्रयत्न ठरला आहे. पहलगामपासून पार्लमेंटपर्यंत आणि मुंबईपासून उरी, पठाणकोटपर्यंत झालेल्या सर्व दहशतवादी हल्ल्यांचे मूळ हे पाकिस्तानात होते आणि हा पाक पुरस्कृत दहशतवाद एखाद्या राक्षसाप्रमाणे भारताशी शॅडो युद्ध करीत होता.

गीतेमध्ये म्हटले आहे, 'नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि नैनं दहति पावकः। न चैनं क्लेदयन्त्यापो न शोषयति मारुतः' (अध्याय २ श्लोक क्र. २३) याचा अर्थ असा की, या आत्म्याला शस्त्रे कापू शकत नाहीत, विस्तव जाळू शकत नाही, पाणी भिजवू शकत नाही आणि वारा वाळवू शकत नाही. इ.स. ७१२ मध्ये मोहम्मद बिन कासीमने सिंध प्रांतावर तीन स्वार्या केल्या. शेवटी दगाफटका करून घुसखोरी केली. तेव्हापासून पहलगामपर्यंत झालेल्या सर्व आक्रमणांतून कितीतरी माता-भगिनींचे सिंदूर म्हणजे सौभाग्य पुसले गेले. त्यांना न्याय देण्याचा हा प्रखर आणि यशस्वी प्रयत्न ठरला. हजारो भारतीय शहिदांच्या अजरामर आत्म्यांचा हा संदेश आहे की, यापुढे असा अन्याय, अत्याचार कराल तर त्याचा हिसाब चुकता केला जाईल. विभूती योगानुसार भगवान श्रीकृष्ण सुदर्शन चक्र हाती घेऊन अन्यायाचे निर्दालन करण्यासाठी आणि साधू-संतांचे रक्षण करण्यासाठी प्रकट होतात. 'ऑपरेशन सिंदूर'ने आधुनिक युगातील भेदक सुदर्शन चक्रांचा उपयोग करून सर्व दहशतवादी प्रशिक्षण केंद्रांचा समूळ नायनाट करण्याचा संकल्प केला आहे. हे केवळ धर्मयुद्ध नाही तर एक विचार युद्ध आहे. दहशतवादाविरुद्ध लोकशाहीचा हा एक वैश्विक लढा आहे. माता-भगिनींच्या सौभाग्याचे रक्षण करण्याचा हा संकल्प आहे. सांस्कृतिक मूल्यांच्या रक्षणाची पताका उंच उंच फडकत आहे व फडकत राहील.

बुद्ध पौर्णिमा : आजच्या अस्वस्थ मानवतेला धम्माचा प्रकाश

वैशाख शुद्ध पौर्णिमा ही केवळ धार्मिक परंपरेची एक तारीख नाही, तर ती मानवी इतिहासातील एका महान प्रकाशयुगाची आठवण आहे.याच दिवशी कपिलवस्तूचा राजकुमार सिद्धार्थ गौतम यांचा जन्म झाला,याच दिवशी बोधगयेच्या पिंपळवृक्षाखाली त्यांना बोधी प्राप्ती झाली आणि याच दिवशी कुशीनगर येथे त्यांनी निर्वाण प्राप्त केलं. म्हणूनच ही पौर्णिमा 'त्रिसंधी' म्हणून ओळखली जाते – जन्म,बोध आणि निर्वाणाचा संगम.पण या ऐतिहासिक घटनांच्या पलीकडे,बुद्धाचा जीवनप्रवास आणि त्यांचा धम्म म्हणजे मानवतेच्या गाभ्याला स्पर्श करणारा शाश्वत विचार आहे.

आजचा आधुनिक माणूस जेव्हा विज्ञान,तंत्रज्ञान,कृत्रिम बुद्धिमत्ता,संपत्ती आणि यशाच्या शिखरांवर पोहोचतो,तेव्हा त्याला बाह्य साधनांची प्रचंड भरभराट दिसते,पण त्याचवेळी अंतर्मनात एक खोल अस्वस्थता घर करून बसलेली असते.मानसिक ताण, नातेसंबंधातील तुटणं,सामाजिक असहिष्णुता,जात-धर्माधारित द्वेष,आणि राजकीय फायद्यासाठी फोडले जाणारे समाज हे आजच्या युगाचं वेदनादायी वास्तव आहे. अशा अस्वस्थ काळात बुद्धांच्या करुणामय आणि विवेकनिष्ठ तत्त्वज्ञानाची नितांत आवश्यकता भासते.

मन सर्व गोष्टींचा पाया आहे. मनानेच माणूस चांगला किंवा वाईट होतो. चरपे ीलिलरएसरा वहरा, ारपे ीशीह ारपोरू – धम्मपद १) बुद्धांनी माणसाला आत्मशोधाचा मार्ग दिला. त्यांनी कोणत्याही दैवी सत्तेचा अवलंब केला नाही, उलट 'अप्प दीपो भव' म्हणजे स्वतःच स्वतःसाठी दीप बना,असा संदेश दिला.हा संदेश आजच्या अंधश्रद्धा, अंधानुकरण आणि नेतेधार्जिण्या मानसिकतेसमोर अत्यंत क्रांतिकारी वाटतो.त्यांनी सांगितले की दुःख हे जीवनाचं सत्य आहे, पण त्यातून मुक्तीही शक्य आहे आणि ती मुक्ती कोणत्याही ईश्वरी कृपेने नाही,तर सम्यक विचार, वाणी,कृती आणि जीवनशैलीने मिळवता येते. त्यांनी मांडलेली चार आर्यसत्ये दुःख, दुःखाचं कारण,दुःखाचा अंत आणि दुःख निवारणाचा मार्ग – ही आजच्या मनोवैज्ञानिक,सामाजिक आणि नैतिक विवंचनांसाठी अतिशय उपयुक्त आणि वैज्ञानिक दृष्टिकोन देणारी आहेत.

तृष्णा म्हणजे दुःखाचा मूळ स्त्रोत आहे. ढरन्न्हूर क्षूरीं+ ीझे – धम्मपद २१२) बुद्धांनी मांडलेला अष्टांगिक मार्ग म्हणजे माणसाच्या जीवनातील सर्वच पैलूंना दिशा देणारा व्यापक आराखडा आहे. सम्यक दृष्टिकोन,सम्यक संकल्प,सम्यक वाणी, सम्यक कृती,सम्यक आजीविका,सम्यक प्रयत्न,सम्यक स्मृती आणि सम्यक समाधी – हे केवळ आध्यात्मिक अभ्यासाचे घटक नाहीत,तर एका सुसंस्कृत,विवेकी आणि शांतीप्रिय समाजाची उभारणी करणारे मूल्य आहेत.

आज समाज जात,धर्म,भाषा,प्रांत,राजकारण या आधारांवर इतका विभागला गेला आहे की 'समता' ही संकल्पना केवळ घोषणांमध्ये उरली आहे.द्वेष,हिंसा आणि आपमतलबीपणा यांचा धूर इतका दाट झालाय की करुणा,संयम आणि मैत्री यांचे प्रकाशकिरणच दिसेनासे झाले आहेत.अशा वेळेस बुद्धांचा धम्म हे केवळ बौद्ध धर्माचे तत्त्वज्ञान नाही,तर ते सर्व मानवजातीसाठी एक मार्गदर्शक तत्व आहे.

द्वेष द्वेषाने नाही, फक्त प्रेमाने शमतो. छर हळ ीशीशपर ीशीपळ, ारारपीं+वहर ज्ञींवलरपरउ– धम्मपद ५) बुद्धपौर्णिमा साजरी करताना आपण केवळ विहारांमध्ये दीप लावतो, ध्यान करतो; पण आज खरी गरज आहे ती मनात प्रकाश लावण्याची. आपल्या अंतर्मनातील लोभ, द्वेष, मोह आणि अहंकार या अंधकाराचा नाश करण्याची बुद्धांनी देव होण्याचा मार्ग दाखवला नाही,तर माणूस म्हणून उन्नत होण्याचा मार्ग दाखवला. त्यांनी धर्म म्हणजे मानवतेचा उत्थान समजला – जिथे कोणतीही जात श्रेष्ठ नाही,कोणीही नीच नाही, सर्वजण फक्त माणूस म्हणून समान आहेत.

सर्व प्राणी सुखी असोत,भयमुक्त असोत, शांत असोत. ड्ररललश ारीीं लहरींरपीीं ीिझहळींरीीं – करुणा सूत्र : आज बुद्धांना पूजा करण्याची नाही,तर त्यांच्या मार्गावर चालण्याची गरज आहे. बुद्ध हे विहारात बसवलेली मूर्ती नाहीत – ते एक जिवंत मूल्य आहेत, ज्यांनी हजारो वर्षांपूर्वी दाखवलेला मार्ग आजही तितकाच प्रकाशमान आहे.त्यांच्या विचारांनी आपल्याला स्वतःत परिवर्तन घडवायचं आहे.कारण शेवटी बुद्धत्व म्हणजे काय? – तर स्वतःला ओळखून,दुसऱ्याला समजून घेणं,आणि या जगात शांती,समता आणि करुणेचा दीप उजळत राहणं.समस्त मानवी समाजाला बुद्धाच्या मार्गावर मार्गक्रमण करण्यासाठी वैशाखी बुद्ध पौर्णिमेच्या निमित्ताने मनःपूर्वक शुभेच्छा..! आपले व सर्वांचे मंगल होवो हिच

मंगलकामना..!

किरण रामी बाबुराव
मोहिते.मो.९५६१८८३५४९,नाशिक.

फुल्यांचे खरे शत्रू कोण?

'फुल्यांचे खरे शत्रू कोण?' असा प्रश्न उभा राहतो तेव्हा आजही बऱ्याचशा लोकांच्या मनात सहजपणे एकच उत्तर उमटते ब्राह्मण समाज. पण हे उत्तर अर्धसत्य आहे.खरं पाहिलं,तर अशा प्रकारचं सरसकट निष्कर्ष काढणं,हीसुद्धा त्या अज्ञान,अंधश्रद्धा आणि भेदभावाने ग्रासलेल्या मानसिकतेचीच साक्ष आहे,ज्याविरुद्ध महात्मा फुले यांनी अखंड लढा दिला.

'फुले' नावाचा चित्रपट प्रदर्शित होण्याच्या आधीच फक्त ट्रेलर पाहून समाजात जे वादळ उठलं,ते केवळ ब्राह्मणांविषयी असलेल्या द्वेषाच्या भीतीतून नव्हे,तर स्वतःच्या इतिहासाशी डोळा भिडण्याची असह्यता दर्शवते.काहींनी या चित्रपटाने ब्राह्मण समाजाची बदनामी होते.असे म्हटले,काहींनी इतिहासाच्या एका बाजूची निवड झाल्याचा आक्षेप घेतला.पण ही प्रतिक्रिया केवळ ब्राह्मण समाजाची नव्हे;ती संपूर्ण भारतीय समाजाची आरशासारखी प्रतिमा आहे.कारण आपण अजूनही एखाद्या कृतीमागील विचार,संकल्पना,मूल्यं समजून घेण्याऐवजी ती कृती कोणी केली ? कोणत्या जातीचा होता? यावरून न्याय करतो.

महात्मा ज्योतिबा फुले यांचा स्वानुभव हा याच मानसिकतेच्या विखाराचा ठळक पुरावा आहे.आपल्या ब्राह्मण वर्गमित्राच्या वरातीमध्ये सहभागी होण्याच्या केवळ एका कृतीमुळे त्यांच्यावर शाब्दिकच नव्हे,तर सामाजिक अपमानाचा जो कोरडा झणझणीत चाबूक बसला,त्याने त्यांच्या अंतरात्म्यावर आघात केला.त्या प्रसंगाने त्यांना प्रथमच जाणवले ते समाजात 'शूद्र' आहेत.आणि इथूनच सुरू झाली एक आग,जी व्यक्ती किंवा समाजावर राग काढणारी नव्हती,तर अन्यायाच्या मुळांवर प्रहार करणारी होती.त्यांनी जर ठरवले असते,तर ज्या व्यक्तीने त्यांचा अपमान केला,त्याला हानी पोहोचवून आपल्या अपमानाचा बदला त्यांनी सहज घेतला असता.मात्र महात्मा जोतिबा फुल्यांनी हे ओळखले होते कि,तो व्यक्ती किंवा त्यांचा समाज शत्रू नसून त्याचा विचार त्यांचा खरा शत्रू आहे.

भारतीय समाज आजही व्यक्तींना दोष देतो, समाजाला दोष देतो, पण त्या वृत्तींना दोष देत नाही.नथुराम गोडसेने गांधीजींची हत्या केली,आणि नथुराम गोडसे हा ब्राह्मण असल्याचे जेव्हा कळले तेव्हा संपूर्ण ब्राह्मण समाजावर ठीक ठिकाणी हल्ले सुरू झाले. त्यातल्या त्यात नथुराम गोडसे हा चित्पावन ब्राह्मण असल्यामुळे महाराष्ट्रात ब्राह्मण समाजावर मोठ्या प्रमाणात हिंसाचार झाला.पुणे,सातारा,कोल्हापूर,सांगली,नागपूर आणि मुंबई सह अनेक शहरांमध्ये ब्राह्मणांच्या घरावर हल्ले,जाळपोळ,लुटमार आणि हत्या करण्यात आल्या.उदाहरणार्थ,सातारा जिल्ह्यात सुमारे ३०० गावांमध्ये १०००हून अधिक ब्राह्मणांची घरे जाळण्यात आली.या हिंसाचारामागे गांधीजींच्या हत्तेचा संताप तर होताच.मात्र ब्राह्मण समाजाविरुद्ध आधीपासून असलेला द्वेष आणि सामाजिक असंतोषही कारणीभूत होता.विशेषत: मराठा समाजात ब्राह्मणांच्या ऐतिहासिक वर्चस्वाविरुद्ध असलेला रोष या हिंसाचारात परावर्तित झाला होता.या घटनांमुळे अनेक ब्राह्मण कुटुंबांना आपली घरे,संपत्ती आणि सामाजिक स्थान गमवावे लागले.या हिंसाचाराच्या घटनांनावर त्या काळातल्या माध्यमांनी फारसे लक्ष दिले नाही.त्यामुळे या प्रसंगाची विस्तृत माहिती आणि दस्तऐवजीकरण मर्यादित आहे. या ऐतिहासिक घटनांचा अभ्यास करताना समाजातील एका व्यक्तींच्या कृतीसाठी संपूर्ण समाजाला दोषी ठरवण्याची प्रवृत्ती किती घातक ठरू शकते हे लक्षात येते. कारण नथुराम गोडसेने गांधीजींची हत्या करण्याअगोदर समस्त ब्राह्मण समाजाला विचारून हा निर्णय घेतला नव्हता.त्यामुळे एकाने केलेल्या चुकीच्या कृत्याचा संपूर्ण समाजाला दोष कसा काय देता येईल..? या प्रश्नाचा विचार जोपर्यंत भारतीय समाज करणार नाही, तोपर्यंत अशा प्रकारच्या घटना घडवून यामध्ये निष्पाप लोकांचे बळी जातच राहतील.

शीख नरसंहार १९८४: निष्पापांचा रक्तरंजित इतिहास आणि भारतीय लोकशाहीवरील कलंक ३१ ऑक्टोबर १९८४. देशाच्या दिवंगत पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांच्या हत्येने संपूर्ण भारत हादरला. त्यांच्या अंगरक्षकांनी सतवंत सिंग आणि बेअंत सिंग,जे शीख धर्मीय होते हे कृत्य केल्यानंतर अवघ्या काही तासांत देशभरात शीख समाजाविरुद्ध सूडभावनेने पेटलेली हिंसक लाट उसळली.दिल्लीसह कानपूर,भोपाल, इंदूर,आणि देशाच्या अनेक भागांत,केवळ शीख असल्याच्या नावावर हजारो लोकांचे प्राण घेतले गेले.सरकारी आकडेवारीनुसार,या हिंसाचारात २,७३२ लोक मारले गेले, यातील २,१४६ केवळ दिल्लीतील होते.पण मानवी हक्क संघटना आणि स्वतंत्र अहवालांचे म्हणणे आहे की ही संख्या ८,००० ते १७,००० पर्यंत असू शकते. या मृत्यूंमध्ये बहुसंख्य निष्पाप,निरपराध,सामान्य जीवन जगणाऱ्या शीख नागरिकांचा समावेश होता.हा हिंसाचार अचानक घडलेला नव्हता,असे अनेक संशोधन अहवालांमधून समोर आले आहे. दंगली ठरवून,नियोजित पद्धतीने झाल्याचे अनेक साक्षीदार सांगतात. शीखांची घरे जाळली गेली, त्यांचे व्यवसाय उद्ध्वस्त झाले,शीख महिलांवर अमानूष अत्याचार केले गेले.. लोकशाही व्यवस्थेतील पोलीस आणि राजकीय यंत्रणा या सर्व प्रकारांमध्ये निष्क्रीय किंवा सहभागी असल्याचे आरोप झाले.

प्रश्न असा की, दोन व्यक्तींनी केलेल्या क्रूर कृतीसाठी संपूर्ण शीख समाज जबाबदार होता का? उत्तर स्पष्ट आहे नाही. भारतीय राज्यघटनेनुसार गुन्ह्याची जबाबदारी व्यक्तिगत असते,सामूहिक नाही. पण १९८४ मध्ये याच मूलभूत तत्वाची पायमल्ली झाली.संपूर्ण समाजाला दोषी ठरवण्यात आले आणि त्यांच्या अस्तित्वावर घाला घातला गेला. कोणताही गुन्हेगार किंवा वाईट प्रवृत्तीचा व्यक्ती हा एखादी घटना घडविण्याच्या अगोदर त्याच्या संपूर्ण समाजाला किंवा धर्मीयांना विचारून ही घटना घडवत नसतो तो किंवा एक विशिष्ट गट ही घटना घडविण्यासाठी नियोजनबद्ध योजना आखतात. उदाहरणार्थ,आत्ताच काश्मीरमध्ये घडलेली घटना ज्या अतिरेक्यांनी काश्मीरमध्ये पर्यटनासाठी आलेल्या लोकांना त्यांचा धर्म विचारून गोळ्या झाडल्या,हे करण्यामागचा त्यांचा हेतू हा होता की,भारतामध्ये धार्मिक अशांतता पसरवता येईल व काश्मिरी जनतेबद्दल भारतीय समाजामध्ये असंतोष पसरून संपूर्ण देशामध्ये धार्मिक दंगली पेटवून द्यायच्या.आणि काही ठिकाणी काही महामूर्ख लोकांनी कश्मीरी विद्यार्थ्यांना आणि व्यापार करणाऱ्या लोकांना लक्ष करून त्यांना त्रास देण्याचा प्रयत्न केला. जोपर्यंत भारतीय समाज गुन्हेगाराचा गुन्हा काय? आणि त्या मागचा नेमका हेतू काय? हे जोपर्यंत समजून घेत नाही,तोपर्यंत जात,धर्म,वंश,प्रांत,भाषा आणि लिंग याच्या भेदभावाच्या आधारे भारतामध्ये निष्पाप लोकांची बळी जातच राहणार आहे.महात्मा ज्योतिबा फुले यांनी कुठल्याही विशेष वर्गाचा किंवा व्यक्तींचा द्वेष न करता ज्यांच्यामध्ये हा कर्मठपणा आहे. त्यांच्यात परिवर्तन आणण्यासाठी नेमके काय केले पाहिजे ? हे अधोरेखित करून अज्ञान

हा माणसाचा खरा शत्रू आहे व या अज्ञानाला नष्ट करण्यासाठी माणसाला शिक्षित आणि सुशिक्षित करणे महत्त्वाचे आहे हे ओळखून त्यांनी शाळेची चळवळ सुरू केली.

ब्राह्मण मित्रांच्या सहकार्याने फुलेंची शिक्षणक्रांती उजळली जातीच्या चौकटी मोडणारी बौद्धिक मैत्री १९ व्या शतकात भारतात शिक्षणाचे दार बहुजनांसाठी उघडणारा पहिला मोठा प्रयत्न झाला,तो महात्मा ज्योतिबा फुले यांच्या हातून.स्त्री-शूद्र-अतिशूद्र यांच्या शिक्षणाचा प्रसार करण्यासाठी त्यांनी सुरू केलेली चळवळ केवळ क्रांतिकारकच नव्हती,तर समाजमनाला हादरवणारी होती.परंतु या प्रवासात फुले एकटे नव्हते. त्यांच्या या प्रयत्नांना काही पुरोगामी ब्राह्मण मित्रांनी दिलेले पाठबळ अत्यंत मोलाचे ठरले.

साल १८४८. पुण्याच्या भिडे वाड्यात महात्मा फुलेंनी पहिली मुलींची शाळा सुरू केली.हे भिडे ब्राह्मण समाजातील होते.स्त्री शिक्षणाच्या विरोधात सगळी सामाजिक व्यवस्था उभी असताना,फुलेंच्या पाठीशी काही ब्राह्मण सहकारी निर्धाराने उभे राहिले. त्यांनी जातीची बंधन झुगारून सामाजिक परिवर्तनासाठी फुलेंच्या कार्यात सक्रिय सहभाग घेतला.त्यात केशव सीताराम ढेरे यांचे नाव विशेष उल्लेखनीय.समाजाच्या रोषाची पर्वा न करता त्यांनी स्वतःच्या घरी फुलेंच्या शाळेसाठी जागा दिली.त्या काळी एका ब्राह्मणाने शूद्र-अतिशूद्र मुलांना शिकवण्यासाठी घर उघडणे, हे धाडसी पाऊल होते.त्याचप्रमाणे, मराठी पत्रकारितेचे जनक मानले जाणारे सदाशिव गोविंद जांभेकर यांनी फुलेंच्या विचारांना वैचारिक पाठबळ दिले.त्यांच्या लेखनातून फुलेंच्या कार्याची गरज आणि सामाजिक उपयोग स्पष्टपणे मांडला गेला.शिक्षणतज्ज्ञ कोल्हटकर,अत्रे आणि भांडारकर यांच्यासारख्या विद्वानांनीही या सामाजिक क्रांतीच्या विचारप्रवाहात आपले योगदान दिले.

महात्मा फुले यांची वैचारिक परिपक्वता ही केवळ त्यांच्याच जिद्दीचा परिणाम नव्हती. त्यांच्या समविचारी मित्रमंडळींनी दिलेला बौद्धिक आणि मानसिक आधार त्यांच्या चळवळीसाठी बळ देणारा ठरला.त्यांनी जातीवर नव्हे,तर जातिप्रेरित अन्यायावर टीका केली. म्हणूनच,त्यांनी कधीच सर्व ब्राह्मणांना एकसंध विरोधक मानले नाही. त्यांची मैत्री आणि सहकार्य फक्त सत्यासाठी होती सत्यशोधनासाठी.आज,जेव्हा आपण सामाजिक समतेच्या वाटेवर वाटचाल करत आहोत,तेव्हा फुले आणि त्यांच्या ब्राह्मण मित्रांची ही ऐतिहासिक भागीदारी एक प्रेरणास्त्रोत ठरते. सामाजिक बदलासाठी फक्त शोषितांचाच नव्हे,तर संपूर्ण समाजाच्या विवेकशक्तीचा सहभाग गरजेचा आहे,हे इथूनच शिकता येत.

महात्मा फुले आणि टिळक: वैचारिक मतभेदांपलीकडे देशहिताचा आदर्श.महात्मा ज्योतिबा फुले आणि लोकमान्य टिळक हे दोघेही आपल्या आपल्या मार्गाने देशासाठी कार्यरत असलेले थोर विचारवंत. जरी त्यांच्या वैचारिक भूमिका परस्परविरोधी होत्या फुले हे सामाजिक सुधारणा,बहुजन शिक्षण आणि ब्राह्मणवाद विरोधावर भर देणारे तर टिळक हे राष्ट्रवाद,स्वराज्य आणि परंपरागत हिंदू संस्कृतीचे समर्थक होते तरीही एक प्रसंग असा घडला की जिथे फुलेंनी आपले मतभेद बाजूला ठेवून, टिळकांच्या देशहितासाठी चाललेल्या लढ्याला साथ दिली.

साल १८९७ मध्ये राजा राम कृष्ण या वृत्तपत्रात ब्रिटिश सत्तेविरुद्ध लेख लिहिल्याबद्दल टिळकांवर राजद्रोहाचा खटला चालवण्यात आला. तेव्हा टिळकांना तुरुंगात डांबले गेले आणि त्यांच्यासाठी कोणीही जामीनदार पुढे येत नव्हते. अशा कठीण प्रसंगी महात्मा फुले पुढे आले,टिळक आपल्या विचारांचे कट्टर विरोधक असून ते ब्राह्मण आहेत,असा कुठलाही विचार मनात न आणता त्यांनी टिळकांचा जामीन उभा केला.हा प्रसंग केवळ व्यक्तिगत किंवा जातीय मतभेद असून ही,खऱ्या अर्थाने 'राष्ट्रहित सर्वोपरि' या तत्त्वाचा आदर्श ठरतो.फुले यांनी स्पष्टपणे दाखवून दिलं की वैचारिक मतभेद हे व्यक्तिगत वैर नसते.जर एखादी व्यक्ती देशासाठी कार्य करत असेल,तर तिच्या बाजूने उभं राहणं हे सामाजिक कर्तव्य आहे.हा ऐतिहासिक प्रसंग आजही आपल्याला शिकवतो की विचारसरणी वेगळी असली तरी एकमेकांच्या देशसेवेला मान्यता देण्याची आणि आवश्यक तेव्हा मदतीचा हात पुढे करण्याची परिपक्वता असावी लागते.

फुलेंची करुणा आणि समतेचा आदर्श: काशीबाई दीक्षित प्रकरण.

महात्मा ज्योतिबा फुले आणि ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले यांचे आयुष्य केवळ शूद्र-अतिशूद्र समाजाच्या उद्धारासाठीच नव्हते,तर सर्वच वंचित,पीडित,उपेक्षित घटकांसाठी होते मग ती व्यक्ती कोणत्याही जातीतली का असेना.याच महान माणुसकीचे एक ज्वलंत उदाहरण म्हणजे काशीबाई दीक्षित या ब्राह्मण विधवा महिलेचे जीवन वाचवण्याचा आणि तिच्या मुलाला दत्तक घेण्याचा प्रसंग.काशीबाई ही एक विधवा ब्राह्मण स्त्री होती,जिला समाजाने तिच्या पतीच्या मृत्यूनंतर एकटी, उपेक्षित आणि बेघर करून सोडले होते.गर्भवती अवस्थेत तिने आत्महत्या करण्याचा निर्णय घेतला होता.ही बातमी समजताच सावित्रीबाई फुले धाव घेत त्या महिलेला स्वतःच्या घरी घेऊन आल्या.तिला मानसिक आधार दिला,घर दिलं आणि सुरक्षितता दिली.

नंतर काशीबाईने एका गोंडस बाळाला जन्म दिला. त्या मुलाचे नाव ठेवले गेले.यशवंतराव फुले. फुलेंनी त्या मुलाला दत्तक घेतले आणि मोठ्या प्रेमाने वाढवले. यशवंतराव पुढे एक डॉक्टर झाले आणि सामाजिक कार्यात सक्रिय राहिले.ही घटना सिद्ध करते की महात्मा फुले दांपत्याने कधीही जातीय द्वेषाच्या आधारावर आपले कार्य केले नाही.त्यांनी ब्राह्मणवाद म्हणजे जातीच्या आधारे असलेले अन्यायकारी वर्चस्व-याचा विरोध केला; परंतु एका ब्राह्मण स्त्रीला आधार देऊन तिच्या मुलाला दत्तक घेणे हे त्या पातळीवरचा माणुसकीचा सर्वोच्च आदर्श ठरतो.शत्रू व्यक्ती नव्हे, तर विचार! फुलेंचा संदेश समजून घ्या, समाज विभाजन नव्हे, विवेक वाढवा..!

सध्या प्रदर्शित झालेल्या 'फुले' या चित्रपटामुळे अनेकांच्या मनात नव्याने विचारमंथन सुरू झाले आहे. काहीजणांनी चित्रपट पाहून ब्राह्मण समाजाबाबत नकारात्मक भावना व्यक्त केल्याचाही आवाज ऐकू येतो.मात्र,हे चित्रपटातील खरे आणि गाभ्याचे संदेश समजून न घेता केलेले सवंग निष्कर्ष आहेत.'फुले' हे केवळ एका व्यक्तीचे चरित्र नाही,तर एका विचारधारेचा,एका माणुसकीच्या लढ्याचा इतिहास आहे.महात्मा फुले यांचे खरे शत्रू कोणी व्यक्ती नव्हते, कोणी विशिष्ट समाज नव्हता.त्यांच्या आयुष्यातील तीन मुख्य शत्रू होते अज्ञान,अंधश्रद्धा आणि भेदाभेद.या त्रयीविरुद्ध त्यांनी निवडलेले शस्त्र होते शिक्षण, सत्यशोधन,आणि समानता.त्यांनी कधीही जातीआधारित द्वेषाचा प्रचार केला नाही. उलट,अनेक ब्राह्मण सहकाऱ्यांनी त्यांच्या कार्यात मोलाचे योगदान दिले.विधवा ब्राह्मण महिला काशीबाई दीक्षित हिचा जीव वाचवून तिच्या पोटी जन्मलेल्या बालकाला दत्तक घेणाऱ्या फुलेंनी माणुसकीचा सर्वोच्च आदर्श जगाला दाखवून दिला.जर फुले खरोखरच कोणत्याही समाजाचे द्वेषी असते,तर हा प्रसंग घडू शकला नसता.म्हणूनच, 'फुले' चित्रपट पाहून जर कोणी समस्त ब्राह्मण समाज वाईट असा निष्कर्ष काढत असेल, तर ही विनम्र विनंती आहे हा चित्रपट पुन्हा पाहा. फुलेंनी जे जिवंत ठेवायचा प्रयत्न केला तो विवेकाचा आणि करुणेचा दिवा आहे. त्यांनी समाजाच्या विवेकशील घटकांना आपल्या चळवळीत सामील केलं.आज आपल्याला खऱ्या शत्रूंविरुद्ध अंधकारमय विचारांविरुद्ध लढायचं आहे,ना की कोणत्याही विशिष्ट समाजाविरुद्ध.जर आपण व्यक्ती वा समाजाला दोष देत बसलो,तर आपणही त्यांच्या संघर्षाच्या गाभ्याला हरवत आहोत.आपण लढा उभा करूया विचारांच्या विरोधात,व्यक्तींविरोधात नव्हे.फुलेंचा खरा शत्रू समजून घेऊया, आणि त्यांच्या शिकवणीला न्याय देऊया.अन्यथा, त्यांच्या ऐतिहासिक बलिदानाचा अपमान करणारे आपणच ठरू.

किरण रामी बाबुराव (मोहिते)
मोबाईल -९५६१८८३५४९,नाशिक.

स्वाभिमानाची प्रेरणा देणारा छावा महाप्रतापी धर्मवीर संभाजी महाराज.

छत्रपती संभाजी महाराजांचा जन्म १४ मे इ.स.१६५७ रोजी पुरंदर येथे झाला आणि हिंदवी स्वराज्यात तेजस्वी तारा प्रगट झाला.राजपुत्र असल्यामुळे रणांगणातील मोहीम व राजकारणातील डावपेच यांचा संपूर्ण अभ्यास अवगत होता. त्याचप्रमाणे लहानपणापासूनच ते अष्टपैलू व्यक्तिमत्त्वाचे मोठे धनी होते. संभाजींना लहानपणापासूनच अनेक कठीणायीचा सामना करावा लागला. संभाजी महाराज लहान असतांनाच त्यांच्या आई महाराणी सईबाई यांचे निधन झाले आणि त्यांच्या काळजावर मोठा आघात झाला.या आघातापासुन सावरण्यास राजमाता जिजाबाई यांनी आपले सर्वस्व पणाला लावले आणि हिंदवी स्वराज्याच्या निर्मितीसाठी व रक्षणासाठी शूरवीर संभाजी नावाचा महामेरू उभा केला. संभाजींची सावत्र आई पुतळाबाई यांनी आपल्या मुलासारखी वागणुक देवुन वटवृक्षाचे काम केले.परंतु त्यांची दुसरी सावत्र आई सोयराबाई यांनी संभाजीराजांच्या रस्त्यात बाभळीचे काटे रोवुन पोरकेपणाची वागणुक दिली व महाराजांच्या राजकीय कारकीर्दीत ढवळाढवळ करण्याचा प्रयत्न केला. संभाजीच्या मनात लहानपणापासूनच आपण स्वराज्यासाठी काहीतरी केले पाहिजे.या उद्देशाने त्यांनी राजकारणातील संपूर्ण बारकावे आत्मसात केले. मुगलांच्या घडामोडी आणि राजकारण त्यांना लहान वयातच कळले.त्याचप्रमाणे संस्कृतसह इतर आठ भाषांचे ज्ञान त्यांना अवगत होते.याचा फायदा भविष्यात व्हावा या विचाराने शिवाजी महाराजांनी त्यांना आग्रा भेटीच्या वेळी बरोबर नेले.त्यावेळी संभाजीराजे फक्त ९ वर्षाचे होते.शिवाजी महाराज औरंगजेबाच्या नजरकैदेतुन निसटल्यानंतर त्यांना संभाजींची चिंता वाटू लागली.औरंगजेब आगबबुला झाला अशा वेळी संभाजीराजे स्वराज्यात सुखरूप पोहचावे या उद्देशाने शिवाजी महाराजांनी संभाजीराजांचे निधन झाल्याची अफवा सर्वत्र पसरवून मोगलांच्या डोळ्यात धुळ झोकून संभाजींना महाराष्ट्रात सुखरूप पोहचण्याचा मार्ग मोकळा केला.इ.स.१६७४ मध्ये शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक झाला.शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक झाल्यानंतर अवघ्या १२ दिवसातच राजमाता जिजाऊंचे निधन झाले आणि पुन्हा संभाजींना मोठा जब्बर धक्का बसला.त्यानंतर त्यांच्याकडे मायेने लक्ष देणारे कोणी राहिले नाही.कारण शिवाजी महाराज स्वराज्याच्या राजकारणात आणि रणांगणावर गुंतले होते.छत्रपती संभाजीं महाराजांनी आपल्या वडिलांप्रमाणेच सक्तीने धर्मांतरन करणाऱ्या इंग्रज, पोर्तुगीज व मोगल सत्ताधाऱ्यांचा कडाडून विरोध केला.औरंगजेबाने इ.स.१६८२ साली मराठ्यांवर हल्ला केला.औरंगजेब सैन्य, दारूगोळा, हत्ती-घोडे याबाबतीत बलशाली होता.कारण औरंगजेबाचे सैन्य संभाजीं महाराजांच्या तुलनेत ५ पटीने अधिक होते.त्याकाळी जगातील सर्वात शक्तिशाली सैन्यामध्ये औरंगजेबाचा समावेश होता. तरीही संभाजीं महाराजांच्या नेतृत्वाखाली मराठयांनी हिमतीने लढा दिला.त्याचप्रमाणे संभाजीं महाराजांनी गोव्याचे पोर्तुगीज, जंजिऱ्याच्या सिद्धी आणि म्हैसूरचा चिक्कदेवराय या शत्रूंना जोरदार धडा शिकवला. त्यामुळे संभाजीं महाराजांच्या विरूद्ध औरंगजेबाला मदत करायची हिंमत कोणाचीही झाली नाही. कारण त्याकाळी संभाजीं म्हणजे एक वादळी तुफान होते. त्यामुळेच संभाजीं महाराजांच्या नेतृत्वाखालील मराठ्यांनी मोठ्या शिताफीने झुंज दिली.इ.स.१६८९ च्या सुरूवातीला संभाजीं महाराजांनी त्यांच्या महत्वाच्या सरदारांना बैठकीसाठी कोकणातील संगमेश्वर येथे बोलावले.परंतु आपल्याच लोकांनी विश्वासघात केला व संभाजी महाराजांच्या स्थानाची माहिती मोगलांना दिली.यात गणोजी शिर्के हे महाराजांचे मेहुणे होते व कान्होजी शिर्के हे दोघेही छत्रपती संभाजी महाराजांचे जवळचे नातेवाईक होते.परंतु वतनाच्या मुद्द्यावरून त्यांनी छत्रपती संभाजी महाराजांचा विश्वासघात केला.यालाच म्हणतात घर का भेदी लंका ढाये१ फेब्रुवारी इ.स.१६८९ रोजी संभाजीं महाराज रायगडाकडे रवाना होत असतानाच औरंगजेबाचा सरदार मुकर्रबखान याने नागोजी माने यांच्या साथीने संगमेश्वरावर हल्ला केला.मराठ्यात आणि शत्रूच्या सैन्यात मोठी चकमक झाली.मराठ्यांचे संख्याबळ कमी असल्याने शत्रूचा हल्ला परतवून लावू शकले नाही.त्यामुळे शत्रूने संभाजीं महाराजांना व त्यांच्या सोबत असलेल्या कवि कलश यांना जिवंत पकडले.अशाही परीस्थितीत महाराजांना वाचविण्याचा प्रयत्न मराठ्यांनी केला.परंतु ते त्यात यशस्वी झाले नाहीत.पहिला प्रयत्न जोत्याजी केसरकर यांनी केला. यानंतर अप्पा शास्त्री यांनी देखील केला.परंतु दोन्ही प्रयत्न अयशस्वी ठरले व संभाजीं महाराज औरंगजेबाच्या तावडीत सापडले.औरंगजेबाच्या तावडीत सापडल्या नंतर औरंगजेबाने महाराजांना इस्लाम धर्म स्वीकारण्याची जबरदस्ती केली.परंतु त्यांनी आपल्या धर्माचे पालन करत इस्लाम धर्म स्वीकारण्यास नकार दिला. त्याचप्रमाणे राज्याचा संपूर्ण खजाना आमच्या स्वाधीन करावा अशी अट घातली तेही संभाजीं महाराजांनी मान्य केली नाही.संभाजी राजांचा धीटपणा आणि स्वराज्याच्या प्रती प्रेम पाहून औरंगजेब तिलमिला झाला आणि तेव्हा पासून संभाजीं महाराजांना यातना देण्यास सुरुवात केली.तरीही औरंगजेबाची कोणतीही अट माणन्यास व त्यांच्या सामोरं यत्किंचितही झुकण्यास महाराज तयार नव्हते. संभाजी महाराजांनी औरंगजेबाला खडसावून सांगितले की स्वराज्याच्या रक्षणासाठी व प्रजेच्या हितासाठी कोणतीही तडजोड करणार नाही. यासाठी माझे प्राण गेले तरी चालेल. अशी सिंह गर्जना ऐकताच औरंगजेबाने संभाजीं महाराजांना कठोर यातना देण्यास सुरुवात केली.औरंगजेबाने महाराजांचे डोळे काढले, महाराजांची जीभ कापली, महाराजांवर अतोनात वार करण्यात आले.हे सगळं संभाजीं महाराज ४० दिवस सहन करीत होते. तरीही मराठा साम्राज्यासाठी लढत रहाले. एवढ्या छळाने सुध्दा औरंगजेबाचा आत्मा शांत झाला नाही. शेवटी औरंगजेबाने आपली संपूर्ण क्रूरतेची हद पार केली व ११ मार्च १६८९ रोजी महाराजांचे हात-पाय, आणि त्यांचे सर्व देह शरीरापासून वेगळे करून त्यांची क्रूरतेने हत्या करण्यात आली.शेवटी औरंगजेब हताश होऊन म्हणतो की 'माझ्या पोटी असा शूरवीर, धाडसी पुत्र जन्माला का आला नाही?याची खंत त्याला मरेपर्यंत सतावत होती.शत्रूला हेवा वाटेल असे महान कार्य संभाजीं महाराजांनी केले व जगाच्या इतिहासात कमी वयात म्हणजे ३२ व्या वर्षी स्वराज्याच्या व प्रजेच्या रक्षणासाठी बलिदान देणारा राजा म्हणून संभाजीं महाराजांसमोर आज सर्वच नतमस्तक होतात. संभाजी महाराजांच्या जयंतीनिमित्त कोटी कोटी प्रणाम. महाराष्ट्र हा शूर वीरांचा व धर्मवीरांचा आहे.याची जान आजच्या राजकीय पुढाऱ्यांनी लक्षात ठेवली पाहिजे.त्यामुळे धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराजांच्या जयंतीचे औचित्य साधून राज्यातील भ्रष्टाचार, महागाई, शेतकऱ्यांच्या समस्या, बेरोजगारी, आरोग्य , शिक्षण इत्यादी समस्याकडे जातीने लक्ष देण्याची गरज आहे.यामुळे जनतेला (प्रजेला) सुख-समाधान प्राप्त होईल.कारण आज आपण जो मोकळा श्वास घेतो व हसतो-बागडतो आहोत तो छत्रपती शिवाजी महाराज व छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या पुंण्यायीमुळेच. हीबाब आजच्या राजकीय पुढाऱ्यांनी लक्षात ठेवली पाहिजे. महाराष्ट्र ही संतांची, शुर वीरांची, थोर महात्म्यांची व क्रांतीकारकांची पावणभुमि आहे.याची जोपासना आजच्या राजकीय पुढाऱ्यांनी करने अत्यंत गरजेचे आहे.धर्मवीरांनी महाराष्ट्र घडवीण्यासाठी बलीदान दिले.परंतु आजचा राजकीय पुढारी गरीब, सर्वसामान्य, शेतकरी यांचे रक्त भ्रष्टाचाराच्या माध्यमातून पीत आहे व शोषण करीत आहे.याची खंत धर्मवीर संभाजी महाराज, साधुसंत, थोर पुरुष, क्रांतीकारक व आपले पुर्वज यांना अवश्य होत असेल.त्यामुळे कोणत्याही महापुरुषांचे बलीदान व्यर्थ जाणार नाही याची काळजी आजच्या राजकीय पुढाऱ्यांनी घेतली पाहिजे व संभाजीं महाराजांचे आदर्श सामोरं ठेऊन पुढील वाटचाल व्हायला हवी.यातच आपल्याला धर्मवीर संभाजी महाराज दिसून येईल.आज बदलत्या हवामानामुळे प्रदूषणाच्या विळख्यात संपूर्ण पृथ्वी आहे.तीला वाचविण्यासाठी धर्मवीर संभाजी महाराज यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून युध्दपातळीवर मोठ्या प्रमाणात वृक्षारोपण व्हायला हवे.कारण आज लावलेले वृक्ष शेकडो काळ टिकेल. याच वृक्षांच्या पाणात, फुलात, फळात व जळामुळात संपूर्ण थोर महात्म्याचे व शुरविरांचे दर्शन अवश्य होईल.त्याचप्रमाणे महाराष्ट्रातील संपूर्ण गडकिल्ले सुसज्जित करून पर्यटनासाठी मोकळी करावीत. कारण गडकिल्ले महाराष्ट्राची आण-बाण -शान आहे. त्यामुळे त्यांची जपणूक केलीच पाहिजे. यामुळे नवीन पिढीला संपूर्ण गडकिल्ल्यांचा इतिहास समजण्यास सुलभ जाईल आणि शिवाजी महाराज व संभाजी महाराज यांचा इतिहास सहज समजूत येईल.कारण याच गडकिल्ल्यात महाराष्ट्राची संपूर्ण खरी संस्कृती दडलेली आहे. छत्रपती संभाजी महाराजांच्या जयंतीनिमित्त कोटी कोटी प्रणाम व मानाचा मुजरा.

हर हर महादेव!

लेखक
रमेश कृष्णराव लांजेवार.
(स्वतंत्र पत्रकार)
मो.नं.९९२१६९०७७९, नागपूर.

जीवन विकास शिक्षण मंडळ संचलित, स्वामी विवेकानंद शाळेच्या १०० टक्के निकालासह उज्वल यशाची परंपरा कायम

समीक्षा चाटे, जोयाफातेमा सय्यद, सुरज मुंडे १०० पैकी १०० टक्के गुण मिळवुण स्वामी विवेकानंद विद्यामंदिर शाळेतुन सर्वप्रथम

केज प्रतिनिधी: दि. १३ मे- जीवन विकास शिक्षण मंडळ संचलित, स्वामी विवेकानंद विद्या मंदिर माध्यमिक विभाग केज या शाळेतील विद्यार्थ्यांनी मार्च- २०२५ मध्ये घेण्यात आलेल्या एस. एस. सी. बोर्ड परिक्षेमध्ये घवघवीत यश संपादन केले. या शाळेचे विद्यार्थी कु. चाटे समीक्षा सचिन, सय्यद जोयाफातेमा जुबेर चि. मुंडे सुरज भाऊराव या विद्यार्थ्यांनी १०० पैकी १०० टक्के गुण संपादीत करून शाळेतून सर्वप्रथम येण्याचा बहुमान मिळवला. कु. डोईफोडे शालिनी प्रकाश, तांबारे वैष्णवी चंद्रशेखर, कदम शंभूराजे भागवतराव ९९.६० टक्के गुण मिळवून द्वितीय तर कु. शिंदे शाश्वती पुरुषोत्तम ९९.४० टक्के गुण मिळवून शाळेतुन तृतीय आली. या परीक्षेस एकूण २३३ विद्यार्थी बसले होते. तेंव्हा शाळेचा एकूण निकाल १०० टक्के लागला असुन विशेष प्राविण्यासह २२४ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले. प्रथम श्रेणीत ९ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले. तर ९० टक्के पेक्षा अधिक गुण मिळविणारे एकूण १२८ विद्यार्थी आहेत. शाळेतील ९८ टक्के पेक्षा अधिक गुण मिळविलेले विद्यार्थी-

हरणमारे	शाहिद	सय्यद	-	९९.२०
भुसारे	समीक्षा	प्रचंड	-	९८.८०
चाटे	प्रथमेश	महादेव	-	९८.८०
केदार	ओमकार	दत्तात्रय	-	९८.८०
कांबळे	पूर्वी	व्यंकट	-	९८.६०
गायके	आकांक्षा	रत्नाकर	-	९८.४०
सत्वधर	हर्षा	दत्ता	-	९८.४०
काटकर	मानसी	रामभाऊ	-	९८.२०
नेहरकर	भक्ती	विनायक	-	९८.२०
मुंडे	श्रावणी	अनिल	-	९८.२०
हिरवे	प्रज्वल	बाबासाहेब	-	९८.००
काळे	वेदिका	वैजनाथ	-	९८.००

वरील सर्व यशस्वी विद्यार्थ्यांचे संस्थेचे अध्यक्ष अंकुशरावजी इंगळे, उपाध्यक्ष नईमोद्दीन इनामदार, सचिव जी. बी. गदळे, सहसचिव उपेंद्र कोकीळ, कोषाध्यक्ष फजिलोद्दिन काजी, विलास जोशी, नारायण अण्णा अंधारे, संदीप इंगळे, शालेय व्यवस्थापन समितीच्या अध्यक्षा शैलाताई इंगळे, स्वयंअर्थ सहाय्यित शाळेच्या व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष हनुमंत घाडगे मुख्याध्यापिका शिवनंदा मुळे, प्रा. वि चे मु.अ. वसंत शितोळे, प्राचार्य शंकर भैरट तसेच शाळेतील सर्व शिक्षकवृंद यांनी सर्व यशस्वी विद्यार्थ्यांचे हार्दिक अभिनंदन केले व पुढील शिक्षणासाठी शुभेच्छाही दिल्या.

नेहमीचा आमरस विसरा, यंदा आंब्यापासून घरी बनवा थंडगार 'मँगो मस्तानी'

उन्हाळा ऋतू सुरु झाला आहे. या ऋतूत उष्णतेसोबतच बाजारात अनेक हंगामी फळे उपलब्ध होतात, जी चवीबरोबरच आपल्या आरोग्यासाठीही फायद्याची ठरतात. फळांचा राजा म्हणजेच आंबा देखील या मोसमात बाजारात येतो. उन्हाळ्याची उष्णतेचा कितीही त्रास होऊ लागला तरी या ऋतूत येणार आंबा अनेकांना मानसिक सुख देऊन जातो. आंब्यापासून अनेक पदार्थ बनवले जातात. यातीलच एक लोकप्रिय पदार्थ म्हणजे आमरस, पण आज आम्ही तुम्हाला आंब्यापासून तयार होणाऱ्या एका रॉयल पदार्थाची रेसिपी सांगणार आहोत जी तुमच्या आमरसाची चव द्विगुणित करेल. टाटा संपन्न इन-हाऊस कलिनरी शेफ दीपक गोर यांनी आपल्यासोबत 'मँगो मस्तानी'ची एक चवदार आणि थंडगार अशी रेसिपी शेअर केली आहे जी तुमच्या उन्हाळ्याची मजा आणखीन वाढवेल. मँगो मस्तानी हे पुण्यातील एक प्रसिद्ध समर ड्रिंक आहे, जे हापूस आंबा आणि आईस्क्रीम पासून बनवले जाते. याला मस्तानी असे नाव आहे कारण याचा अर्थ अद्भुत आणि आनंदी असा आहे. चला यासाठी लागणारे साहित्य आणि कृती नोट करूयात. साहित्य: २ कप हापूस आंब्याचा गर ट कप हापूस आंबा (सालसकट छोटे तुकडे) १ कप फुल क्रीम थंड दूध ट कप सॉनेट मध ६ नग टाटा संपन्न पिस्ते (सलाइस केलेले) ६ नग टाटा संपन्न बदाम (सलाइस केलेले) ६ नग टाटा संपन्न काजू (सलाइस केलेले) ५ बर्फाचे तुकडे ६ स्कूप व्हॅनिला किंवा आंबा आइस्क्रीम (सर्व्हिंगसाठी) कृती: मँगो मस्तानी बनवण्यासाठी सर्वप्रथम पिस्ते, बदाम आणि काजू बारीक चिरून घ्या किंवा पातळ कापून घ्या मिक्सरमध्ये आंब्याचा गर, दूध, मध आणि बर्फाचे तुकडे घालून, क्रीमी गुळगुळीत, जाड मिल्कशेक होईपर्यंत ते मिसळा हे जाड मिल्कशेक ग्लासमध्ये ओता, वरच्या बाजूला आईस्क्रीमसाठी थोडीशी जागा शिल्लक ठेवा यानंतर ग्लासावर आंब्याचे तुकडे, चिरलेला सुका मेवा आणि वरून आंबा किंवा व्हॅनिला आइस्क्रीम टाका अशाप्रकारे तुमची थंडगार मँगो मस्तानी तयार आहे

'पाणपोई' संवेदनशीलच नव्हे तर समाजाला प्रेरणा देणारा उपक्रम - जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर-घुगे

लातूर,दि.१३ : पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांनी मातृत्वाच्या भावनेतून त्यांच्या राज्यामध्ये पशु व मानवासाठी पाण्याची सोय केली. आज देखील पशुंसाठी पाणपोई हे अत्यंत अतिआवश्यक असा उपक्रम आहे. लातूर शहरातील समाज बांधवांनी अहिल्यादेवी यांच्या त्रिशताब्दी जन्म महोत्सवाच्या निमित्ताने पशुंसाठी पाणपोई चालू केली आहे. हे संवेदनशीलच नव्हे तर समाजाला प्रेरणा देणारा उपक्रम आहे, अशा उपक्रम समाज घटकातील सर्वांनी कृतीत आणावे असे आवाहन लातूरच्या जिल्हाधिकारी वर्षाताई ठाकूर-घुगे यांनी केले. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांच्या ३०० व्या जन्मोत्सवानिमित्त लातूर येथील सामाजीक कार्यकर्ते धनराज माने व त्यांच्या सहकार्यांनी जिल्ह्यामध्ये ३०० पाणपोई चालविण्याचा निर्धार केला आहे. लातूर शहरामध्ये मोठ्या प्रमाणात अशा पाणपोई चालू करण्यात येत आहेत. आज पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर चौकामध्ये पशुंसाठी पाणपोई चालू करण्यात आली. त्याचे उद्घाटन लातूरच्या जिल्हाधिकारी वर्षाताई ठाकूर-घुगे यांच्या हस्ते ॲड. आण्णाराव पाटील, ज्येष्ठ पत्रकार अशोक चिंचोले, माजी उपमहापौर देवीदास काळे आदिंच्या उपस्थितीमध्ये करण्यात आले. यावेळी बोलत असताना जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर यांनी शासन स्तरावर देखील पशुंसाठी तसेच नागरिकांच्या पिण्याच्या पाण्या संदर्भात अनेक प्रयत्न केले जात आहेत. मी माझ्या शासकीय निवासस्थानासमोर पशुंसाठी व व्यक्तींसाठी पाणपोई चालू केली आहे. दिवसभरात चार-चार वेळा ते रांजण भरावे लागतात. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांनी आपल्या राज्यातील पशु व मानवाच्या पिण्याच्या पाण्याची जाणीवपूर्वक सोय केली. अहिल्यादेवी यांनी मातृत्वाच्या दृष्टीकोणातून राज्यकारभार केला आहे. समाजातील सर्व स्तरातील नागरिकांनी त्यांची प्रेरणा घेवून अशा पद्धतीने पाणपोई चालू करण्याची गरज आहे. आज लातूर येथे ही पाणपोई चालू करण्यात आली. जिल्हाभरातील नागरिकांनी असा उपक्रम कृतीत आणावा, असे आवाहन जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर-घुगे यांनी केले. पांडुरंग शेळके यांच्या स्मरणार्थ विश्वनाथ पांडुरंग शेळके यांनी लातूर येथील पाणपोईचे सौजन्य स्वीकारले आहे. जिल्हाधिकारी वर्षाताई ठाकूर यांनी कधीकाळापासून चालती फिरती पाणपोई चालविणारे धनराज माने व विश्वनाथ शेळके व त्यांच्या कुटुंबियांचा खास उल्लेख करून त्यांना शुभेच्छा दिल्या. यावेळी ॲड. आण्णाराव पाटील यांनी पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांनी आपल्या राज्यात विविध धार्मीक स्थळांचे पुनर्रज्ञीवन, पाण्याचे घाट बांधणे, बारव बांधणे, धर्मशाळा निर्माण करणे आदी सर्व कामे आपल्या खाजगी उत्पन्नातून केली. समाज बांधवांनी देखील काळाची गरज लक्षात घेवून गरजवंतांना मदत होईल, अशा पद्धतीने वेगवेगळे उपक्रम राबवावेत असे आवाहन केले. यावेळी ज्येष्ठ पत्रकार अशोक चिंचोले, माजी उपमहापौर देवीदास काळे यांनीही काही सुचना केल्या. चंद्रकांत हजारे यांनी प्रास्तावीक केले तर धनराज माने यांनी आभार मानले. यावेळी जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर यांचा धनराज माने व विश्वनाथ पांडुरंग शेळके यांच्या हस्ते अहिल्यादेवी यांच्यावरील पुस्तक देऊन स्वागत करण्यात आले. प्रारंभी जिल्हाधिकारी वर्षा ठाकूर या कार्यक्रमस्थळी येताच पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांच्या पूर्णाकृती पुतळ्यास पुष्प अर्पण करून वंदन करण्यात आले. या कार्यक्रमास शाम भराडीया, विलास देशमुख, ज्योती कापसे, सुभाष लवटे, अनिलकुमार गोयेकर, राजपाल भंडे, डॉ. महादेव बनसोडे, संभाजी सूळ, विशाल देवकते, सुनीता रणदिवे, सुमित्रा चिगुरे, लता घायाळ, माजी नगरसेविका रागिणी यादव, सेवानिवृत्त पोलीस कर्मचारी शेवाळे, ॲड. अनिरूद्ध येचाळे, ॲड. अजय रेणापूरकर, विशाल देवकते, गणेश शेळके, अभिजीत शेळके, महादेव ढमणे, हरिभाऊ काळे, कैलास होळकर, विजय शेळके, अभिजीत मदने, संतोष मदने, विठ्ठल शेवाळे, अक्षय शेळके आदीसह अनेक समाजबांधव उपस्थित होते.

गौरी मुरळीकर ९८.२० टक्के गुण घेवून उत्तीर्ण

लातूर :- येथील मनोज सहदेव अकॅडमी शाळेची विद्यार्थीनी गौरी प्रशांत मुरळीकर हिने इयत्ता दहावी बोर्ड परीक्षेत ९८.२० टक्के गुण संपादन करुन शाळेचे नाव रोशन केले आहे.तिच्या यशाबद्दल माजी बँक अधिकारी आजोबा सी.के.मुरळीकर,वडील प्रशांत मुरळीकर,चुलते इंजि.चेतन मुरळीकर व ॲड. विशाल मुरळीकर यांनी अभिनंदन केले आहे. गौरी ही लहानपणापासूनच अभ्यास, खेळ व इतर उपक्रमातप्रथम क्रमांक मिळवत अव्वल राहिली आहे. तिने गणित, विज्ञान, इंग्रजी, जीके, संगणक इत्यादी क्षेत्रात एकूण ६५ गोल्ड मेडल,ट्रॉफी आणि भरपूर प्रमाणपत्रे जिंकली आहेत. ऑलिंपियाड मध्ये ती नेहमी प्रथम आली आहे .अभ्यासाव्यतिरिक्त,ऍबॅकस स्पर्धेत राष्ट्रीय विजेती आहे. ती कराटे आणि मार्शल आर्ट्समध्ये अनेक सुवर्णपदके जिंकणारी राष्ट्रीय विजेती खेळाडू ठरली आहे. ती शाळेत एक उत्कृष्ट सूत्रसंचालक आणि वक्ता होती. कोणत्याही विषयावर भाषण देण्यात तज्ज्ञ आहे. गायन, नृत्य सुंदर हस्ताक्षर आणि रेखाटनात ती चांगली आहे. ती प्रत्येक गोष्टीत परिपूर्ण आहे ऑलराउंडर आहे. खूप छान कॉन्फिडन्स आत्मविश्वास आहे. ती खूप धाडसी आहे. ती मनोज सहदेव अकॅडमी लातूर शाळेची कॅप्टन होती. ती खूप खंबीरपणे ते सांभाळत होती. प्राचार्य आर्किटेक्ट विजय सहदेव यांनी तिला शाळेची मुख्याध्यापिका होण्याचा मान दिला. आयआयटीमध्ये निवड होण्याचे आणि पुढे आयएएस अधिकारी होण्याचे तिचे ध्येय मोठे आहे.

राज्यस्तरीय महामेळाव्यात नाथजोगी समाजातील ७२ मुलांना नाथदिक्षा

लातूर :- अखिल भारतीय नाथपंथी समाज महासंघ, गोरक्षनाथ चॅरिटेबल ट्रस्ट यांच्यावतीने पवित्र नाथदिक्षा (कानचिरा) सामुहिक कार्यक्रम लातूर येथील श्री सिध्देश्वर व रत्नेश्वर देवस्थानात सोमवारी (ता.१२) पार पडला. यामध्ये ७२ मुलांनी विधीवत पूजा केली व श्री श्री श्री १००८ महामंडळलेश्वर महास्वामी शिवरुद्रानंद महाराज आणि श्री शिवनाथ महाराज, राजेंद्र देवगण या धर्मगुरुंनी त्यांना नाथदिक्षा दिली. याप्रसंगी १६ गरजू विद्यार्थ्यांना मुंबई अखिल भारतीय नाथपंथी समाज महासंघाच्या वतीने मान्यवरांच्या हस्ते शिष्यवृत्तीचे वितरण करण्यात आले.

अखिल भारतीय नाथपंथी समाज महासंघाचे राष्ट्रीय अध्यक्ष डॉ.जयाजी नाथ, राष्ट्रीय महासचिव विश्वनाथ नाथ, खजिनदार डी. इ. हिरडे, योगेश बर्वे, शिवराम डवरी, डॉ. डी. बी. इंगळे, शांतीनाथ जाधव, संजय चव्हाण, सुरेश जाधव, काशीनाथ गोसावी, दत्तात्रय सुर्यवंशी, रविंद्र जाधव जिल्हाध्यक्ष गुरुनाथ मधुरकर, धर्मनाथ रिद्दिवाडे, गोरख जोगी, अमोल चव्हाण, जगन्नाथ कदम, शंकर चव्हाण, परमेश्वर गायकवाड, प्रेमनाथ चव्हाण, अमर चव्हाण, गोपीनाथ मधुरकर, रवी पवार, रविद्रनाथ जाधव, सिद्धनाथ रिद्दिवाडे, राजेंद्र गायकवाड, संतोष रोकडे, विवेकांनद योगी, लहु जाधव, नागनाथ जोगी, किरण सुर्यवंशी, बालाजी चव्हाण, ज्ञानेश्वर सूर्यवंशी, विठ्ठलनाथ केदारनाथ चव्हाण आदींनी पुढाकार घेतला. समाजातील सुवर्णा पवार, ज्योती सूर्यवंशी, ज्योती मधूरकर, आरती रिद्धीवाडे, आश्वीनी पवार, नीलम चव्हाण, नम्रता चव्हाण, नीता जोगी, स्वरुपा योगी, सविता कदम, रुपाली जोगी, सुवर्णा चव्हाण, सारिका रोकडे, प्रतिभा योगी, प्रियंका चव्हाण, पल्लवी योगी, तुळशी योगी आदि महिलांनी महामेळावा यशस्वीतेसाठी अथक प्रयत्न केले.

या महामेळाव्यास महाराष्ट्रातून असंख्य नाथबांधव व महिलांची उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक माधव क्षीरसागर, सूत्रसंचालन रामनाथ जाधव तर आभार सदानंद योगी यांनी मानले.

शस्त्र उचलण्याची कोणाला वेळच येऊ नये- समाजभूषण उत्तमराव तरकसे

ठाणे :- लेखन आणि मी साहित्य,कला प्रतिष्ठान कोल्हापूरच्या वतीने गणेश मंदिर संस्थान डोंबिवली पूर्व येथील वरद सभागृहात श्री रमेश पाटील लिखित 'विनायकनामा' व रफिक इनामदार लिखित 'कुसुम अशा दोन पुस्तकाच्या आयोजित प्रकाशन सोहळा समाजभूषण मा श्री उत्तमराव दासू तरकसे असरडोहकर (महाराष्ट्र शासनाच्या समाजभूषण पुरस्काराने सन्मानित ज्येष्ठ कवी साहित्यिक विचारवंत) श्रीमंत मा.संभाजीराव जाधवराव (लखोबा जाधवराव यांचे १४ वंशज) प्रा श्री नरेंद्र कदम (लेखक कवी चित्रकार) श्री.सुभाष नाईक (नमाई)

लेखक उद्योजक व सोनाली फडके दांपत्ये डोंबिवली यांच्या शुभहस्ते सदर पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले.

सदर प्रकाशन सोहळ्यात समाजभूषण श्री उत्तमराव तरकसे यांनी आपले विचार मांडताना सध्या भारत पाकिस्तानच्या नुकतेच संमलेल्या शेंदूर ०.२ युद्ध मोहिमेच्या परिस्थितीवर विचार मांडत आपला भारत देश हा जगाला शांतीचा मार्ग दाखवणाऱ्या तथागत भगवान गौतम बुद्धांची जन्मभूमी असल्याने माझ्यामते

कोणीही शस्त्र उचलून युद्ध सामावण्याकरिता

शस्त्र खाली ठेवण्यापेक्षा

शस्त्र उचलण्याची कोणाला वेळच येऊ नये ...!

असे मोलाचे विचार मांडत विनायकनामा व कुसुम या दोन पुस्तकाचे रोहिणी प्रकाशन डोंबिवली यांनी प्रकाशित केलेले पुस्तकांचे प्रकाशन झाल्याचे जाहीर करत निमंत्रित कवीच्या कविता सादर करत कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन,ड.रोहिणी जाधव यांनी अधोव्यक्त शैलीत केले व उपस्थित प्रमुख अतिथी कवी साहित्यिक लेखक विचारवंत व रसिक यांचे विनायकनामा पुस्तकाचे लेखक रमेश पाटील यांनी जाहीर आभार मानत कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली

ईस्थळ ग्रामस्थांनी सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन करुण तथागत गौतम बुद्ध जयंती उत्साहात साजरी

केज/प्रतिनिधी केज तालुक्यातील ईस्थळ येथे विश्वरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तसेच तथागत भगवान गौतम बुद्ध यांची जयंती विविध उपक्रमांनी जयंती मोठ्या उत्साहात साजरी करण्यात आली. भव्य सजवलेल्या रथामध्ये तथागत भगवान गौतम बुद्ध यांची मूर्ती ठेवून गावामध्ये भव्य दिव्य मिरवणूक काढण्यात आली. अतिशय शांत संयमी हर्षउलासाच्या वातावरणामध्ये शांततेत तथागत भगवान गौतम बुद्ध यांची जयंती व मिरवणूक पार पडली. जयंती उत्सव कमिटीचे अध्यक्ष विनोद सरवदे

,ऊपाध्यक्ष शहाजी गजेशिव,समाधान गायकवाड, अविनाश सरवदे .पापा पाचपिडे, बालाजी आदुडे तसेच बीडचे म. न.से.जिल्हा आध्यक्ष रवि भिसे,जय कांबळे,विठ्ठल कांबळे,बालाजी आदुडे व सर्व गावकरी मित्र परीवार यांनी जंयती साजरी केली तसेच रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडियाच्या महिला आघाडीच्या मराठवाडा अध्यक्षा आम्रपालीताई गजेशिव या जयंती उत्साहात सहभागी होऊन हजेरी लावली,या वेळी बप्पा गोरे, बाळासाहेब आदुडे, पंकज ऊमाप,मेघराज कांबळे, हार्षद गजशिवे,धिरज पाटोळे, उमेश कांबळे यांच्यासह बौद्ध उपासक- उपासिका तथा बालक- बालिका मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

संत आश्रुबा (दादा) गायकवाड यांच्या कृपा आशिर्वादाने मी कितनकार झालो-ह.भ.प. महादेव महाराज पुरी.

केज/ प्रतिनिधी २० व्या शतकातील महान संत आश्रुबा(दादा) गायकवाड, आनंदगांव ता. केज. जि. बीड यांच्या कृपा आशिर्वादामुळेच मी किर्तनकार झालो आणि माझे भाग्य थोर कि,संत आश्रुबा (दादा) गायकवाड यांच्या प्रथम पुण्यस्मरणानिमित्त मला कितीनसेवा करण्याची मला संधी मिळाली असे मत कितीन सेवा करताना किर्तनकार महादेव महाराज पुरी यांनी किर्तन सेवा करताना मत व्यक्त केले. दिनांक १३ मे २०२५ रोजी संत आश्रुबा (दादा) गायकवाड यांच्या प्रथम पुण्यस्मरणानिमित्त किर्तन करताना बोलत होते. संपूर्ण महाराष्ट्रात दादा महाराज म्हणून त्यांचे नाव होते. निशुल्क किर्तन सेवेतूनआपली वेगळी ओळख संत आश्रुबा (दादा) गायकवाड यांनी निर्माण केली. अमाप आणि अफाट शब्द सामर्थ्य व ओघवती भाषा हे त्यांच्या किर्तन सेवेचे एक वैशिष्ट्ये होते. १९७२ पर्यंत त्यांनी अखंड आणि अविरत किर्तन सेवा केली. संस्कृत,

मराठी, हिंदी, इंग्लिश, उर्दू, मोडी, पाली अशा ७ भाषा त्यांनी आत्मसात केल्या होत्या. जसा जनसमुदाय तशी भाषा हे त्यांच्या किर्तन सेवेचे दुसरे वैशिष्टे होते. दादांनी ग्रंथ वाचन, अर्थ सांगणे, प्रवचन करणे, किर्तन करणे हे अध्यात्मिक कार्य करीत असतानाच महिला भजनी मंडळ हि संकल्पना २० व्या शतकात गांवापासून सुरू केली व महाराष्ट्रभर पसरविली. जगद्गुरु संत तुकाराम महाराजांसारखे वैराग्य धारण केले. आधी संसार करावा नेटका दे ब्रीद त्यांनी आयुष्यभर तंतोतंत पाळले. अवघाची संसार सुखाचा करीन, आनंदे भरील तिन्ही लोक याची प्रचिती त्यांनी दिली. दादांच्या प्रथम पुण्यस्मरणानिमित्त आयोजित किर्तनाला व इतरही कार्यक्रमात ग्रामस्थ, पंच क्रोशीतील महिला - पुरुष, व महाराष्ट्रातूनही अध्यात्मिक क्षेत्रातील मंडळींचीही मोठ्या संख्येने उपस्थिती होती.

भुमी अभिलेख कार्यालयात मनमानी कराभार व सतत कर्मचारी अधिकारी गैरहजर.

केज/प्रतिनिधी केज येथील उपविभागीय भूमी अभिलेख कार्यालयामध्ये शेतकऱ्याची मोठ्या प्रमाणावर पिळवणूक केली जात आहे. कार्यालयातील कर्मचारी, अधिकारी हे सातत्याने गैरहजर असतात. दोन ठिकाणचा चार्ज असल्याचे कारण दाखवत कार्यालयात उपअधिक्षक उपस्थित रहात नसल्यामुळे अनेकांची कामे रखडलेली आहेत, अशी तक्रार शेतकरी कामगार पक्षाचे नेते भाई मोहन गुंड यांनी वरिष्ठाकडे केली आहे. पेरणीचे दिवस जवळ आल्या असल्याने नंबर बांध, नकाशे, मोजणी, हाद्द कायम करणे, गुंटेवारी. इत्यादी शेतकऱ्यांचे कामे गेली सहा महिन्यापासून रखडले आहेत.

एका कामासाठी शेतकऱ्यांना सतत वारंवार चकरा माराव्या लागतात, खाजगी दलाला मार्फत काम तात्काळ होत आहे परंतु शेतकरी हे स्वतः कार्यालयात येतील कर्मचारी अथवा अधिकारी यांच्याकडे गेले तरी शेतकऱ्यांची कामे होत नाहीत जर एखाद्या दलाला मार्फत शेतकरी गेले तर त्यांचे तात्काळ कामे मार्गी लागत आहेत, वरील विषयाची चौकशी करून सतत गैरहजर राहणाऱ्या कर्मचारी अधिकाऱ्यावर तात्काळ कारवाई करण्यात यावी अन्यथा केज उपविभागीय भूमि अभिलेख कार्यालयाला शेतकरी कामगार पक्षाच्या वतीने दि २० मे २०२५ रोजी कुलुप ठोकण्यात येईल असा इशारा जिल्हा अधिकारी कार्यालय बीड, जिल्हा अधिक्षक भुमी अभिलेख कार्यालय बीड, दिलेल्या लेखी निवेदनात भाई मोहन गुंड, ड.निखिल बचुटे, पप्पु भोसले, आप्पा गवळी, दशरथ आकुसकर, नसरीन बागवान यांनी दिला आहे.

केज तालुक्यातील उंदरी येथील पंचशील बुद्ध विहारततथागत भगवान गौतम बुद्धांच्या मुर्तीची प्रतिष्ठापना

केज/प्रतिनिधी केज तालुक्यातील उंदरी येथील पंचशील बुद्ध विहारात दिनांक १२ मे २०२५ रोजी वैशाखी पौर्णिमा, बुद्ध जयंतीच्या मंगल दिनी महाकारूनिक तथागत भगवान गौतम बुद्ध यांच्या मुर्तीची प्रतिष्ठापना करण्यात आली.याकार्यक्रमास भारतीय बौध्द महासभा जिल्हा शाखा,बीड(पुर्व)चे जिल्हा संघटक आणि बौध्दाचार्य आदरणीय आरूण पटेकर, तालुकाध्यक्ष बालासाहेब जोगदंड,शहर अध्यक्ष डॉ.प्रभाकर ठोके, महिला शहर अध्यक्षा सुनिताताई कांबळे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत कार्यक्रम संपन्न झाला.सर्व प्रथम उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते महामानवांच्या प्रतिमेचे धूप-दिपाणी पुष्पहार अर्पण करून पुजन करून त्रिसरण, पंचशिल, घेण्यात आले त्यानंतर धम्म ध्वजाला समता सैनिक दलाच्या वतीने समता सैनिकांनी मानवंदना दिली.पंचशिल बुध्द विहारात तथागत भगवान बुद्धांच्या मुर्तीची प्राणप्रतिष्ठापना आदरणीय बौध्दाचार्य आरूणजी पटेकर यांचे हस्ते विधीवत तथागत भगवान गौतम बुद्ध यांच्या मुर्तीची प्रतिष्ठापना करण्यात आली.कार्यक्रमास उंदरी येथील समस्त बौद्ध उपासक-उपासिका

तथा बालक- बालिका मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.त्याच प्रमाणे भारतीय बौध्द महासभा शहर व तालुका आणि जिल्हा शाखेचे पदाधिकारी बळीराम सोनवणे,आश्रुबा खरात,भारत ढालमारे,राजु गायकवाड,हिरकणीताई गायकवाड, भारतीय बौध्द महासभा शहर शाखा केजचे संस्कार सचिव चंद्रकांतजी मस्के यांच्यासह पदाधिकारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमांचे आयोजन उंदरी येथील समस्त गाडे,घोडके, सोनवणे, ठोके परिवाराने केले होते.कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी उंदरीचे उपसरपंच सोनवणे साहेब,सितारामजी ठोके, संतोष ठोके, नागसेन ठोके,भगवान घोडके यांच्यासह बौद्ध उपासक-उपासिका आणि युवक यांनी अथक परिश्रम घेतले व कार्यक्रम यशस्वीरित्या संपन्न झाला.

केज येथील उपजिल्हा रुग्णालयात जागतिक परिचारिका दिन मोठ्या उत्साहात संपन्न

केज/प्रतिनिधी केज येथील उपजिल्हा रुग्णालयात जागतिक परिचारिका दिन मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला आहे. सर्वप्रथम उपस्थित मान्यवर व डॉक्टर आणि नर्स, ब्रदर, कर्मचारी यांनी फ्लॉरेन्स नाइटिंगेल यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून वंदन करण्यात आले व मेणबत्ती लावून जागतिक परिचारिका दिन मोठा उत्साहात साजरा करण्यात आला. यावेळी उपस्थित मान्यवरांचे शाल,पुष्पगुच्छ देऊन सन्मान करण्यात आला व नर्स, ब्रदर,डॉक्टर यांचा उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते पुष्पगुच्छ देऊन सन्मान करण्यात आला. यावेळी उपजिल्हा रुग्णालयाचे अधीक्षक डॉ. दत्तात्रय केंद्रे, डॉ. सचिन राऊत,डॉ. हुसेन सर, डॉ.आयशा मॅडम, लॅब टेक्निशन श्रीकृष्ण नागरगोजे यांच्यासह डॉक्टर, नर्स, ब्रदर व कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

शिवनेरी शिक्षण प्रसारक मंडळ बीड संचालित शिदोड येथील श्री महालक्ष्मी विद्यालयाची दहावीच्या परीक्षेत यशाची परंपरा कायम शाळेचा शेकडा ९४.३३ टक्के निकाल!

बीड/प्रतिनिधी बीड शहरापासून जवळच असलेल्या शिदोड येथील श्री महालक्ष्मी माध्यमिक विद्यालयाने दहावी परीक्षेत यशाची परंपरा कायम ठेवली आहे. दरवर्षीप्रमाणे याही वर्षी प्रथम क्रमांक मिळवण्याचा मान विद्यार्थीनीने मिळवला आहे. कु. अनुष्का धुमाळ हिने ९४.०० टक्के गुण मिळवून प्रथम क्रमांक पटकावला तर प्रथमेश काकडे याने ९१.०० गुण मिळवून द्वितीय आणि शरद शेंडगे याने ९०.८० टक्के गुण मिळवून तिसरा क्रमांक मिळवला आहे.

याबाबतची अधिक माहिती अशी की,फेब्रुवारी मार्च २०२५ मध्ये घेण्यात आलेल्या शालांत प्रमाणपत्र परीक्षेचा निकाल आज मंगळवार दिनांक १३ मे रोजी दुपारी १०-०० वाजता ऑनलाइन जाहीर झाला. या परीक्षेमध्ये बीड शहरापासून जवळच असलेल्या शिदोड येथील शिवनेरी शिक्षण प्रसारक मंडळ बीड संचलित श्री महालक्ष्मी माध्यमिक विद्यालयाचा शेकडा ९४.३३ टक्के इतका लागला असून दरवर्षीप्रमाणे याही वर्षी शाळेने आपल्या उज्वल यशाची परंपरा कायम ठेवली. यावर्षी दहावीच्या परीक्षेसाठी शाळेतून एकूण ५८ परीक्षार्थी परीक्षेस बसले होते. त्या पैकी ५५ विद्यार्थ्यांनी परीक्षा दिली. या ५५ पैकी ५२ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले. त्यामुळे शाळेचा शेकडा ९४.५४ टक्के

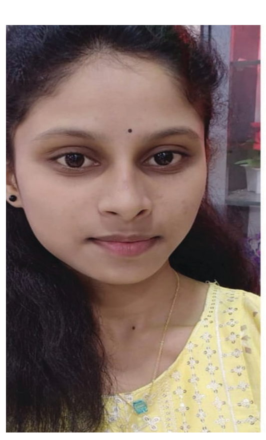

निकाल लागला आहे. यामध्ये कु. अनुष्का धुमाळ हिने ९४.०० टक्के गुण मिळवून प्रथम क्रमांक पटकावला तर चि. प्रथमेश काकडे याने ९१.०० गुण मिळवून द्वितीय आणि चि. शरद शेंडगे याने ९०.८० टक्के गुण मिळवून तिसरा क्रमांक मिळवला आहे. कु. सपना शिंदे हिने ९०.२० गुण मिळवून चौथा क्रमांक चि. जैद सय्यद ९०.०० गुण घेत पाचवा क्रमांक मिळविला तर कु. शुभांगी सोलनकर हिने ८९.६० गुण घेत सहावा क्रमांक मिळवला आहे. दहावी परीक्षेतील सर्व गुणवंत विद्यार्थ्यांचे शिवनेरी शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या संस्थापक अध्यक्षा तथा जेष्ठ मार्गदर्शिका सौ. सुदामतीताई वाघ मॅडम, संस्थापक सचिव तथा जेष्ठ मार्ग दर्शक श्री. गोविंदराव वाघ साहेब, संस्थेचे अध्यक्ष श्री. गणेश वाघ सर , सचिव श्री. नामदेवराव वाघ सर यांच्यासह शाळेचे मुख्याध्यापक श्री. दत्तात्रय चव्हाण सर, श्री. आत्माराम वाव्हळ सर, श्रीमती फाटे मॅडम, श्रीमती साळुंके मॅडम, श्रीमती सानप मॅडम गणेश श्री गुजर सर यांच्यासह शिक्षक व सर्व शिक्षकेत्तर कर्मचारी, शिदोड येथील शिक्षण प्रेमी नागरिक आणि पंचक्रोशीतील ग्रामस्थांनी अभिनंदन करून पुढील शैक्षणिक वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

PRINTED BY MAHESH MOTIRAM RATHOD, OWNED, PUBLISHED & EDITED BY ASHOK NAMDEVRAO HANWATE, PRINTED AT MAYUR PRINTERS, PLOT No. B-28, MIDC, NEAR BUS STAND 03, LATUR, Tq. & DIST. LATUR - 413512 (M.S.) PULISHED AT : KHADAK HANUMAN, MILIND NAGAR, LATUR TQ. & DIST. LATUR - 413512 (M.S.) EDITOR : ASHOK NAMDEVRAO HANWATE